

22/6

ΦΙΛΕΡΓΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ.

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1873-74 ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΥΠΟΒΛΗΘΕΙΣΑ

τῆς Π. ἐτησίᾳ Γενικῆς Συνελεύσει

τὴν 19/31 Μαΐου 1874.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ

Δρω 1555

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

1875.

ΤΥΠΟΙΣ ΒΟΥΤΥΡΑ ΚΑΙ Σ/ΑΣ

ΦΙΛΕΡΓΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ.

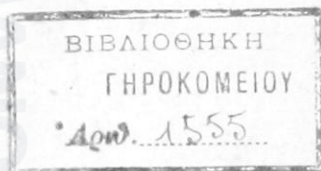
ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1873—74 ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΥΠΟΒΛΗΘΕΙΣΑ

τῇ Η'. ἐτησίᾳ Γενικῇ Συνελεύσει

τὴν 19/31 Μαΐου 1874.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
1875.

ΤΥΠΟΙΣ ΒΟΥΤΥΡΑ ΚΑΙ Σ/ΔΣ.

ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.

Η Α. Υ. Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΣ ΠΡΙΓΚΙΨ
ΜΟΥΡΑΤ ΕΦΕΝΔΗΣ
ΧΟΥΣΗ ΠΑΣΣΑΣ
ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ ΕΦΕΝΔΗΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΡΙΦΗΣ.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

τοῦ ἔτους 1873—74.

Β. ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ	Πρόεδρος
Κ. ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ	Ἀντιπρόεδρος
Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ	Γεν. Γραμματεὺς
Ι. Α. ΒΡΕΤΟΣ	Εἰδ. Γραμματεὺς
Π. ΠΟΡΤΟΚΑΛΛΗΣ	Ταμίης
Δ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΗΣ	Λογιστὴς
Η. ΒΑΣΣΑ ΕΦΕΝΔΗΣ	} Σύμβουλοι
AUG. DE CASTRO	
ΜΕΧΜΕΤ ΝΟΥΡΙ ΒΕΗΣ	
MAURICE MIR	
OHANNÉS HÉKIM	

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

τοῦ ἔτους 1874—75.

Κ. ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ	Πρόεδρος
Π. ΠΟΡΤΟΚΑΛΛΗΣ	Ἀντιπρόεδρος
Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ	Γεν. Γραμματεὺς
ΕΜ. ΑΛΕΥΡΟΠΟΥΛΟΣ	Εἰδ. Γραμματεὺς
ΚΥΡΟΣ ΣΠΥΡΙΔΗΣ	Ταμίης
Δ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΗΣ	Λογιστὴς
Β. ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ	} Σύμβουλοι
Η. ΒΑΣΣΑ ΕΦΕΝΔΗΣ	
DICRAN EFFENDI YOUSSEUFIAN	
AUG. DE CASTRO	
ΜΕΧΜΕΤ ΝΟΥΡΙ ΒΕΗΣ	

ἸΗ' ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

ΤΗΣ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΦΙΛΕΡΓΟΥ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.

Τῇ 19/31 Μαΐου 1874, ἡμέρᾳ Κυριακῇ συνεκροτήθη ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ καταστήματος τῆς Ἐταιρίας ἡ ὀγδόη ἐτησία Γενικὴ Συνέλευσις τῶν μελῶν αὐτῆς, ὅπως, κατὰ τὸν Κανονισμόν, λάβωσι ταῦτα γνώσιν τῶν κατὰ τὸ λήξαν ἔτος πεπραγμένων καὶ προβῶσιν εἰς τὴν ἐκλογὴν νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Προσελθόντων πολλῶν ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐταιρίας, καὶ ἄλλων φιλανθρωπῶν κυρίων, ὁ Πρόεδρος κ. Β. Σαρακιώτης ἐκήρυξε τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως διὰ τῆς ἐπομένης προσφωνήσεως:

Κύριοι!

Ἔθος ἐπεκράτησε καὶ καθήκον ἐκάστου ἐστὶν ἀλλότρια διαχειριζομένου καὶ μάλιστα δημοσία, δημοσία καὶ δοῦναι λόγους καὶ εὐθύναι τῶν πεπραγμένων. Τῷ ἔθει τούτῳ ἢ μᾶλλον τῷ καθήκοντι τούτῳ ἐπόμενον καὶ τὸ Διοικη-

τικόν τῆς «Φιλέργου Ἐταιρίας» Συμβούλιον, προσέρχεται σήμερον ἐνώπιον ὑμῶν θαρρόντως, ἵνα ὑποβάλῃ ὑπὸ τὴν εὐμενῆ ὑμετέραν ἔγκρισιν τὰς τε σκέψεις, ἃς ἡ πείρα ὑπέδειξεν αὐτῷ, καὶ τὰς ἐργασίας, ἃς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο διεπράξατο. Καὶ περὶ μὲν τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐταιρίας κατὰ τὸ λήγον ἤδη ἔτος, ὁ ἡμέτερος συνάδελφος καὶ λίαν ἐργατικός τῆς «Φιλέργου Ἐταιρίας» Γενικός Γραμματεὺς θέλει ποιῆσει τὸν δέοντα λόγον· ἐμοὶ δὲ ὑπολείπεται νὰ δηλώσω ἂν εὐδοκίμη ὁ σκοπός, ὃν, διὰ τῆς ἀπὸ ὀκταετίας ἰδρύσεως τοῦ σωματείου τούτου, προϋτίθεντο οἱ μεγάλθυμοι καὶ φιλόνηθοι ἰδρυταὶ αὐτοῦ, ἤτοι ἡ κατὰ τὸ δυνατόν καλλιτέρευσις τῆς τύχης τῶν ἀπόρων καὶ δυστυχῶν ἀδελφῶν καὶ συμπολιτῶν ἡμῶν, ἄνευ διακρίσεως φύλου, φυλῆς ἢ θρησκευματος. Ἄλλ' ἦτο δυνατόν διὰ μιᾶς νὰ φθάσῃ εἰς τὸ τέλειον τοιοῦτος ὑψηλός, τοιοῦτος ἱερός σκοπός, ἐν διαστήματι τοσοῦτον μικροῦ χρόνου καὶ ἐν τόπῳ, ἔνθα ἡ ἀμάθεια, ἡ ἐστία αὕτη τῆς νοθεῖας καὶ νοσώδους τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος καταστάσεως, ἡ δεισιδαιμονία, ἡ φιλτάτη αὐτῆς ἀδελφῆ, ἡ πλείστα ὅσα ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς τῶν κοινωνιῶν συστάσεως ὀλέθρια κακὰ προξενήσασα, ἐδέσποζον καὶ ἐν πλήρει δεκάτῳ ἐνάτῳ αἰῶνι, τῷ κληθέντι αἰῶνι τῶν φώτων καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, πρωταγωνιστοῦσιν ἔτι; Καὶ ἦτο δυνατόν, λέγω, τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο λόγιον «ἀγάπα τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν» τὸ διὰ τῆς δοκιμασίας τοσοῦτων αἰῶνων διεληθὸν νὰ εὕρῃ παρ' ἡμῖν πλήρη τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ, ἀφ' οὗ ἔθνη πρὸ αἰῶνων πολλῶν ἀναπτυχθέντα καὶ τὸν εὐρωπαϊκὸν πολιτισμὸν, ὡς λέγουσι, δημιουργήσαντα παρεγνώρισαν καὶ ἐρμαιον τῶν δεισιδαιμονιῶν καὶ φυλετικῶν παθῶν γενόμενα, οὐ μόνον περὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ βεβαίως καὶ σπουδαίως δὲν ἠσυχολήθησαν, ἀλλὰ καὶ προσκόμματα ἐκάστοτε παρεμβάλλουσι πρὸς πραγματοποίησιν αὐτοῦ; Οὐχὶ βεβαίως ἃς ἐξετάσωμεν ὅμως ὅποια ἡ τῆς ἡμετέρας προσφιλοῦς πατρίδος θέσις συγκρινομένη πρὸς ταῦτα.

Ἡ Ἀνατολή, ἐν ἣ τὸ φῶς τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἀνέτειλε τὸ πρῶτον καὶ φωτοβόλος ἐστία ἐγένετο πρὸς πάντας, συγκεντρώνουσα νῦν ἐν ἑαυτῇ ἅπαντα, οὕτως εἶπειν, τὰ ἔθνη καὶ φυλά, τὰ θρησκευματα καὶ τὰς παραδόσεις, τὰ φυλετικὰ καὶ ἔθνικα πάθη καὶ μιση, παριστᾷ ὡς ἐν κατοπτρῷ τὴν μεγάλην ἐκείνην ἀνθρωπότητα, ἐξ ἧς δέον νὰ ἐλλείπωσι πάσης φύσεως πάθη, ἀδελφικός δὲ σύνδεσμος νὰ συνδέῃ πάντας εὐγενῶς πρὸς τὴν πρόοδον ἀμιλλωμένους. Ἐνταῦθα λοιπὸν ἔστησε τὴν ἑαυτῆς ἑδραν ἡ «Φιλέργου Ἐταιρία» καὶ μετὰ θάρρους καὶ καρτερίας ἀδιαφοροῦσα πρὸς τὰ ἀντιπαλαιόντα ἔθνη καὶ τὰς ἀγέρωχον κεφαλὴν ὑφύσας δεισιδαιμονίας καὶ προλήψεις προεκήρυξεν ἀρχὴν μὲν πάσης πολιτικῆς σημασίας ἄμοιρον, σύμβολον δὲ ἀδελφικὸν καὶ ἐνωτικὸν πάντων τὸ τοῦ Ἡσιόδου ἐκεῖνο λόγιον «ἀεργίη ὄνειδος» ἐνῶ καταπίπτουσιν ἅπασαι αἱ ἀνθρώπιναι ἀδυναμιαὶ καὶ κακίαι. Πλείστους ὄσους σκοπέλους βεβαίως, ἄπειρα προσκόμματα εἰς πᾶν αὐτῆς βῆμα ἀπαντᾷ καὶ θέλει ἀπαντήσῃ, καὶ ὅμως δὲν δειλιᾷ, οὐδ' ἀψικορεῖ, βαίνει πρὸς τὰ πρόσω βραδεῖ μὲν τῷ βήματι ἀλλὰ στερεῶ, αὐξάνουσα κατ' ἔτος τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπ' αὐτῆς βοηθουμένων ἀπόρων καὶ δυστυχῶν οἰκογενειάρχων, οὐδὲ ταράττεται ἐκ τοῦ μειδιάματος τῶν ἄλλων ἀλλοίως περὶ αὐτῆς φρονούντων, καὶ μόνον περὶ τῶν ἰδίων αὐτῶν συμφερόντων ἀγωνιζομένων. Ἄς ἐξέρχεται, λέγει, κατ' ἔτος καὶ φωνή τις ἀμερόληπτος ἐκ τῶν ἐγκάτων τούτων τῆς Ἀνατολῆς, τὴν διὰ τῆς ἐργασίας ἀδελφότητα πάντων προκηρύττουσα καὶ συντελοῦσα πρὸς κατὰσβεσιν τῶν ἀγενῶν παθῶν καὶ ταλαιπωριῶν.

Καὶ τῇ ἀληθείᾳ οὐδὲν, Κύριοι, ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἀδύνατον. «Δός μοι πᾶ στῶ, καὶ τὰν γὰρ κινήσω» ἔλεγεν ὁ μεγαλοφυῆς τῆς ἀρχαιοῦς ἀνὴρ, ὁ μέγας ἐκεῖνος Ἀρχιμήδης. Ἐὰν οἱ φιλήσυχοι καὶ εἰρηνικοὶ συμπολιταὶ παράσχωσι τῷ μικρῷ ἡμῶν σωματεῖῳ τὴν δέουσαν ἀρωγὴν καὶ ὑποστήριξιν αὐτῶν· ἐὰν καλῶς ἐννοήσωμεν ἅπαντες

μεγιστάνες τε καὶ ἄρχοντες, πλούσιοί τε καὶ πένητες, ὅτι ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ Πλάστου πλάσματα ἐσμέν, ὅτι ἀπέναντι τοῦ μεγάλου δημιουργοῦ τοῦ παντός οὐδεμία μεταξύ ἡμῶν ὑφίσταται διαφορὰ, ἐστὲ βέβαιοι, ὅτι ὁ σήμερον δυσκατόρθωτος, ἴνα μὴ εἴπω χιμαϊρικός κατὰ τινος σκοπὸς τοῦ σωματείου ἡμῶν ἐκπληροῦται κατὰ μέγα μέρος, καὶ ἡ ἄλλοτε ὑπερήφανος καὶ ὠραία Ἀνατολή, τὸ μῆλον τοῦτο τῆς ἐριδος τοῦ κόσμου, ἡ ἐστία τῶν φώτων καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, θέλει καταπλήξει αὐτὸν καὶ δείξει ὑπερηφάνως ὅτι μεγαλεπήβολος ἰδέα, ἰδέα ἀδελφοποίησεως τῶν ἔθνων, δύναται κάλλιστα νὰ καρποφορήσῃ ἐν τῷ εὐφύρῳ αὐτῆς ἐδάφει· αὐταπάρνησις, νοῦς ἀπηλλαγμένος οἰωνδήποτε προλήψεων, ὑπομονὴ καὶ ἐπιμονή, δραστηριότης καὶ ἐνέργεια, τὸ πᾶν κατορθοῦσι. Βεβαίως μέγα καὶ δυσχερὲς τὸ ἔργον· μὴ λησμονῶμεν ὅμως ὅτι καὶ ὁ ἄνθρωπος εἶναι μέγας, πλασθεὶς κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν τοῦ πλάστου. Μορφώσατε τὸ μέγα ἐκείνο στοιχεῖον τοῦ κόσμου, εἰς ὃ ἅπαντες ἀνήκομεν καὶ ἐκ τῶν σπλάγχχνων τοῦ ὁποίου ἅπαντες ἐξήλθομεν, τὸν λαόν· ἐνοσπεύρατε αὐτῷ τὴν ἰδέαν ὅτι εἴμεθα τῆς αὐτῆς πατρίδος τέκνα· δείξατε αὐτῷ, ὅτι λαμβάνετε μέγα ὑπὲρ τῆς τύχης αὐτοῦ τε καὶ τῆς οἰκογενείας του ἐνδιαφέρον· δείξατε, λέγω, αὐτῷ, ὅτι ἡ τε εὐτυχία καὶ δυστυχία εἰσὶ κοινὰ πάντων ἡμῶν, καὶ τότε, ἡ μὲν κοινωνία θέλει ἐγκλείει ἐν τοῖς κόλποις αὐτῆς τιμίους, ἐργατικούς καὶ ἐναρέτους οἰκογενειάρχας, ζῶντας ἐν τῷ ἰδῶτι τοῦ προσώπου αὐτῶν, ἡ δὲ πολιτεία καὶ πατρίς πολίτας μὲν, καταγινομένους εἰς τὸ ἑαυτῶν ἔργον, σεβομένους τοὺς θεσμούς καὶ ὑποτασσομένους τοῖς νόμοις, βραχίονας δὲ δυναμένους νὰ σταματήσῃ καὶ ματαιώσῃσιν ἀδίκους καὶ βραβηρικούς ἐπιδρομάς, δεικνύοντες οὕτω ὅτι οἱ αἰῶνες τοῦ παχυλοῦ σκότους καὶ τῆς ἀμαθείας, τῶν κατακτιήσεων καὶ ἐπιδρομῶν, τῶν δογμάτων καὶ αἰρέσεων, τῆς ἀδελφοκτονίας καὶ ἐρημώσεως, οἱ ἀπεχθεῖς ἐκεῖνοι αἰῶνες παρήλθον καθ' οὗς, ἄνθρωποι ἀπανθρώπως καὶ διὰ

ματαιάς φιλοδοξίας καὶ βδελυρὰ πάθη, ὠδήγουν τ' ἄθῳα ἐκεῖνα στίφη, τὰ ἱερὰ ἐκεῖνα τοῦ Ὑψίστου πλάσματα, εἰς εἰδεχθῆ καὶ ἀποτρόπαια σφαγεία, χωρὶς νὰ δύνανται νὰ συγκινήσῃσι κἄν τὴν ἀνάλητον καὶ θηριώδη τῶν ἡγετῶν καρδίαν τὰ μυριάδων ὄρφανῶν καὶ χηρῶν κρουνηδὸν χυθόμενα πικρὰ δάκρυα· οἱ αἰῶνες ἐκεῖνοι παρήλθον, λέγω, καὶ δεῖον νὰ παρέλθῃσι πρὸς δοξαν τοῦ ἀληθοῦς πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἀνθρωπότητος. Ναί, κύριοι, ἐάν οὕτω μορφωθῶσι τὰ ἔθνη, ἐάν οὕτω οἱ σύνοικοι ἡμῶν λαοὶ οἱ εἰς τὴν ἀπεραντον ταύτην ἐπικράτειαν οἰκοῦντες καὶ εἰς διάφορα θρησκευόμενα καὶ φυλὰς ἀνήκοντες μορφωθῶσι, μέγα πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα καὶ τὸν πολιτισμὸν ποιούμεν βῆμα. Καὶ τοιοῦτος μὲν ὁ ὑψηλὸς τῆς Ἐταιρίας ἡμῶν σκοπός· ἄς ἴδωμεν δὲ κατὰ πόσον τὸ ἔτος τοῦτο διὰ τῶν πραγματικῶν ἡμῶν ἐργασιῶν συνετελέσαμεν, ἔστω καὶ μικρὸν, πρὸς ἀνακούφισιν τῆς πασχούσης ἀνθρωπότητος.

Τὸ ἔτος τοῦτο, κύριοι, τὸ τοσοῦτον ἀτυχὲς διὰ τὸ ἐμπόριον καὶ τὰς ἐπιχειρήσεις ἕνεκα τῆς ἐν τῇ πόλει ἡμῶν ἐνσηψάσης οικονομικῆς κρίσεως, καὶ τοσοῦτον σκληρὸν ἀποβάν τοῖς πενομένοις συμπολίταις ἡμῶν διὰ τὸν δριμύτατον αὐτοῦ χειμῶνα, ἀρκούντως ἐπέδρασε καὶ ἐπὶ τὴν Ἐταιρίαν ἡμῶν, πλείστων ὄσων ἐνδεδῶν προστρεχόντων, καὶ ζητούντων διὰ τῆς ἐργασίας πόρον ζωῆς. Τοῦτο δὲ κατάδηλον γίνεται ἐκ τε τῶν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο αἰτήσεων καὶ τῆς ἐκτάκτου συρροῆς πολλῶν, ὧν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον μάρτυς ἦτο. Οἰκτρὸν τῷ ὄντι θέαμα νὰ βλέπῃ τις δυστυχεῖς πολίτας, ἐναρέτους οἰκογενειάρχας μὴ δυναμένους τὸν ἐπιούσιον ἄρτον αὐτῶν προσπορίζεσθαι καὶ τὰς ἀναξιοπαθούσας αὐτῶν οἰκογενείας διατρέφειν! Σπαραξικάρδιον νὰ βλέπῃ τις ἀδελφούς ἑκατέρου τοῦ φύλου, ἐν τῷ μέσῳ τῶν τρομερῶν ἐκείνων τοῦ ἔτους τούτου χιόνων καὶ τοῦ διαπεραστικωτάτου ψύχους ζητούντας οὐχὶ ἐλεημοσύνην, ἀλλ' ἐργασίαν ἐντιμον, ἐργασίαν, ἐνῶ ἄλλοι φεῦ! ἐσκέπτοντο ἴσως τίνι τρόπῳ νὰ θησαυρίζωσιν. Ἐτηκόμεθα

τὴν καρδίαν ἐνῶ πλείστοι ἄλλοι ἀπέναντι ὥραίας θερμῆς θερμότητος θερμάστρας διελογίζοντο, τί ἡδύτερον ἐν τῇ τραπέζῃ αὐτῶν νὰ παραθέσωσι βρῶμα, διὰ τίνων θερμαγωγότερων ὑφασμάτων καὶ ἐνδυμάτων νὰ περιτυλίξωσι τὸ ἑαυτῶν σῶμα, καὶ πῶς ἀνετώτερον νὰ διέλθωσι τὰς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὥρας! ἀδιάφορον ἂν πληθὺς ἀνθρώπων, σμῆνος ἀδελφῶν, ὑπὸ μὲν τῆς πείνης κατατηχομένων, ὑπὸ δὲ τοῦ ψύχους ταλαιπωρουμένων, παραδίδουσιν εἰς τὸν Πλάστην τὴν ἑαυτῶν ψυχὴν· ἅς ἀποθάνωσιν, ἄταφοι ἀκόμη ἅς μείνωσιν, βρᾶ ἰνόμενοι τῶν αἰμοβόρων ζῶων. Τίς ἐξιστάζει τὴν τιμιότητα αὐτῶν, τὸν ἀκέραιον αὐτῶν χαρακτήρα, τὰ ἐνάρετα, τὰ εὐγενῆ καὶ μεγαλόφρονα αὐτῶν αἰσθητάτα; εἶνε πένης, ἄμοιρος δούλου χαμερπείας καὶ αἰσχροτήτος, εἶνε ἀνάξιος τοῦ ζῆν, αὐτὸς τε καὶ ἡ οἰκογένειά του. Πόσοι ἀνάξιοι ἕνα φέρωσι καὶ τὸ ὄνομα ἀνθρώποι ἐνασμενίζονται μετὰ θηριωδίας λέγοντες «αὐτοὶ οἱ πτωχοὶ εἶνε ἄξιοι τῆς τύχης των». Ἀπέναντι τούτων τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς «Φιλέργου Ἐταιρίας» κατὰ τὸ ἐνὸν καὶ συμφῶνως τῷ Κανονισμῷ αὐτῆς, ἄλλοις μὲν παρέσχε χρήματα, ἄλλοις εἰς διαφόρους ἐτοποθέτησε θέσεις, ἑτέροις τὰ πρὸς ἐργασίαν ἐχορήγησεν ὄργανα, καὶ ἄλλοις ἐπίκουρον προσέδραμεν ἵνα τὰ δεινοπαθήματα αὐτῶν ἐλαττώσῃ.

Ἄλλὰ διὰ τῶν ἐτησίων αὐτῆς προσόδων τί μέγα ἡδύνατο νὰ κατορθώσῃ; Γινώσκετε καλῶς ὅτι ἡ Ἐταιρία ἡμῶν σκέπτεται πρὸ πολλοῦ τίνι τρόπῳ δύναται νὰ παράσῃ πολλοῖς ἐργάταις ἐργασίαν διαρκῆ καὶ μόνιμον· διὸ τὸ παρελθὸν ἔτος πολλαχῶς μελετήσασα τὸ τῶν ἐργοστασίων ζήτημα, πρὸς δοκιμὴν ἠνοιξεν ἐργοστάσιον ἐν Πέρφ ὑποδημάτων· δυστυχῶς ὁμως, εἴτε διότι οἱ τοῦ ἐπαγγέλματος τούτου ἐργάται εἰς διάφορα τῆς πόλεως μέρη διεσπαρμένοι καὶ μακρὰν τῆς κατοικίας αὐτῶν δὲν δύναται νὰ συνέλθωσιν ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ τὸ κυριώτατον δὲ πάντων, ὅτι πρὸς τὰ τοιαῦτα ἔργα, μεγάλα ἀπαιτοῦνται κε-

φάλαια, ὧν ἡ ἡμετέρα Ἐταιρία στερεῖται, ἀπέτυχε τὸ μέσον τοῦτο, ἐνῶ κατὰ χιλιάδας ἂν ἠρίθμει τὰ μέλη αὐτῆς, εὐτελοῦς οὔσης τῆς ἐτησίας συνδρομῆς, ἤθελεν ἴσως ἔχει ἄλλως τὸ πρᾶγμα· νῦν ὁμως ὀλίγοι ὀλίγιστοι ἐγγεγραμμένοι εἰσὶ τακτικὰ αὐτῆς μέλη. Χάρις δὲ εἰς τὴν γενναίαν συνδρομὴν τοῦ μεγίστου αὐτῆς Εὐεργέτου, τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Πρίγκηπος Ὑψ. Μουράτ Ἐρφεντή, ὅστις εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν τό τε ψυχὸς καὶ ἡ πείνα ἀνά πάσαν τὴν μεγαλοῦπολιν ταύτην ἐπέπεσαν μετὰ δριμύτητος, ἐμνήσθη τῶν δυστυχῶν ἀέργων συμπολιτῶν ἡμῶν καὶ ἀπέστειλε τὴν ἐξ ἑκατὸν ὀθωμανικῶν λιρῶν ἐτησίαν συνδρομὴν αὐτοῦ. Τὸ Διοικητικὸν τῆς Ἐταιρίας Συμβούλιον ἀπένευμε τὴν ἄπειρον αὐτοῦ τε καὶ τοσοῦτων δυστυχῶν οἰκογενειάρχων εὐγνωμοσύνην· πρὸς δὲ τούτοις καὶ χάρις εἰς τοὺς δύο ἐτέρους εὐεργέτας αὐτῆς καὶ φίλους τῶν καλῶν, ὧν τὰ ὀνόματα, ὡς τοῖς πᾶσι γνωστά, παραλείπω, τὰ τῆς Ἐταιρίας, κατὰ τὸ δυνατόν, ὀρθοποδοῦσιν. Οἱ γενναῖοι οὗτοι τῆς «Φιλέργου Ἐταιρίας» εὐεργέται ἀσμένως ἀπεδέξαντο, μ' ὄλην τὴν οἰκονομικὴν κρίσιν, καὶ τὸν κατ' ἔτος διδύμενον μέγαν ὑπὲρ τῆς «Φιλέργου Ἐταιρίας» χορὸν νὰ προστατεύσωσι, πολλοὺς καταβαλόντες μόχθους καὶ κόπους πρὸς ἐπιτυχίαν αὐτοῦ, ἐξ οὗ ἐπορίσθημεν τὸ ποσὸν τῶν τριακοσίων περιπόου ὀθωμανικῶν λιρῶν, οὐκ εὐκαταφρόνητον κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. Μακάριοι οἱ ἄνθρωποι οἱ νοήσαντες ὅτι ὁ κόσμος καὶ τὰ πάντα μάταιά εἰσι, καὶ ὡς ἀτμὸς διαλύονται· μόνον δὲ τὰ καλὰ ἔργα καὶ αἱ ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος εὐγενεῖς πράξεις διαμένουσι καὶ διαδίδονται ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν. Ἄν τὸ παράδειγμα τῶν ὀλίγων μιμηθῶσι καὶ ἕτεροι, τότε βεβαίως ἡ τύχη τῶν τιμίων καὶ ἐναρέτων ἐργατῶν πράγματι βελτιοῦται, καὶ ταύτης βελτιουμένης ἅπανα ἡ κοινωνία ἀποκαθίσταται εὐτυχής.

Ἐν τούτοις μίᾳ ἰδέᾳ ἐν τῷ ἀπὸ τίνος χρόνου ἐμφανέντι ζωηροτάτῳ συνεταιρισμῷ δὲν φαίνεται λαβούσα σάρκα

καὶ ζῶν· ἔχομεν μέσα ἄπειρα, ἅπερ δυνάμεθα νὰ λάθωμεν ὑπ' ὄψιν, ὅπως δι' αὐτῶν οἱ πλοῦσοι τῆς ἡμετέρας χώρας τὰς πραγματικὰς ἀνάγκας εὐρόντες καλλιεργήσωσι τὴν τῶν ἐργοστασιῶν καὶ βιομηχανικῶν καταστημάτων ἰδέαν, ἐν ᾗ συγκεντροῦντες βραχίονας τοσοῦτων γενναίων τῆς ἐργασίας προμάχων καὶ ὑπὲρ ἑαυτῶν θὰ πράξωσι τὰ συμφέροντα καὶ ὠφέλιμα, καὶ τοῦ πρακτικοῦ σκοποῦ τῆς «Φιλέργου Ἐταιρίας» ἐπιληφθήσονται. Διὰ τῆς πραγματικῆς ἐργασίας καὶ ἐκμεταλλεύσεως τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ κεκρυμμένων θησαυρῶν, θέλομεν καταστήσει τὴν πατρίδα ἡμῶν τὸ μέγα τοῦ κόσμου ἐργαστήριον καὶ χωνευτήριον τῶν παθῶν καὶ τῆς πτωχείας.

Πιστεύσατε, Κύριοι, ὅτι ὑπάρχουσι τίμιοι, τιμιώτατοι καὶ ἀνεπίληπτοι καθ' ὅλα οἱ τῆς ἐργατικῆς τάξεως ἄνθρωποι. Ρίψατε ἐν βλέμμα ἐπὶ τοῖς καταλόγοις ὧλων τῶν ἐτῶν οὓς ὑποβάλλομεν ὑμῖν, καὶ θέλετε ἰδεῖ μετὰ συγκινημένης καρδίας ὅτι οἰκογενειάρχαι δις καὶ τρίς ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας δανεισθέντες μετὰ παραδειγματικῆς τιμιότητος καὶ ἄκρου πρὸς τὴν Ἐταιρίαν σεβασμοῦ ἐξεπλήρωσαν τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῶν· οἱ τοιοῦτοι εὐτυχῶς εἰσι πάμπολλοι καὶ ἀνήκουσιν εἰς τὰ διάφορα τῆς μεγαλοπόλεως ταύτης σύνοικα ἔθνη. Ὁ λαὸς ἡμῶν εἰνετίμιος καὶ ἀνεπίληπτος, ἐπιδεικτικὸς μορφώσεως καὶ ἀξίως καλλιτέρας τύχης· οὐδεὶς ὅμως ποτέ περὶ αὐτοῦ σπουδαίως ἐφρόντισε. Μόλις ὀλίγα ἔτη εἰσίν, ἀπ' οὗτου τινὲς ἀκολουθοῦσι τὰς γενναίας ἐκπαιδευτικὰς καὶ φιλοπροοδευτικὰς ἀρχάς, ἅς δεικνύει ὁ ἐπὶ τὸν εὐκλεᾶ τοῦ Βυζαντίου Θρόνον καθήμενος φιλόλαος ἡμῶν Ἄναξ Σουλτάν Ἀβδούλ Ἀζίζ Χάν πολλαχῶς ἀποδειξάμενος τὴν ἀγάπην αὐτοῦ πρὸς πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν μεγάλην ταύτην Ἀνατολήν ἄνευ διακρίσεως φυλῆς ἢ θρησκευματος. Ἐντεῦθεν αἱ διάφοροι κοινότητες καθ' ἑαυτὰς δραστηρίως ἐνασχολοῦνται πρὸς ἐκπαίδευσιν καὶ μόρφωσιν τῶν ἑαυτῶν συμπολιτῶν μηδ' αὐτοῦ τοῦ γυναικείου φύλου ἐξαιρουμένου, περὶ

τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ ὁποίου πολλοὶ ἄλλοτε, ἵνα μὴ εἴπω οἱ πλείστοι, μετὰ καγχασμοῦ ὠμίλου, καὶ ὡς ἂν ἐπρόκειτο περὶ τοῦ τέλους τοῦ κόσμου, ἄμα ἡ γυνή, ὁ γλυκὺς οὗτος τοῦ ἀνδρὸς σύντροφος, ὁ ἀκρογωνιαίος λίθος τῆς οἰκογενείας, ὁ πρῶδρομος τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς εὐδαιμονίας, ἐξήρχετο τῆς συνήθους καὶ πεπατημένης ὁδοῦ, ἐν ᾗ οἱ αἰῶνες κατεδίκασαν αὐτήν. Καὶ ὅμως ἡ ἐκπαίδευσίς τῆς γυναικὸς προλειπίνει τὴν τραχείαν καὶ δύσβατον πρὸς τὴν φιλανθρωπίαν ὁδόν. Ἀναλογισθῆτε ὅτι τὰς πρώτας ἅς ὁ ἄνθρωπος περὶ τοῦ κόσμου λαμβάνει ἰδέας, παρὰ τῆς μητρὸς λαμβάνει, μεταδιδούσης ταύτας μετὰ τοῦ μητρικοῦ γάλακτος. Τὰς πρώτας περὶ Θεοῦ ἰδέας παρὰ τῆς μητρὸς λαμβάνομεν, τὰ πρὸς τὸν πλησίον καὶ τὴν ἀνθρωπότητα καθήκοντα παρ' αὐτῆς λαμβάνει ὁ ἄνθρωπος. Τί δὲ δύναται τις νὰ ἐλπίσῃ παρὰ μητρὸς ἀγροίκου, δεισιδαίμονος καὶ κακῆς τυχοῦσης ἀγωγῆς; τέκνα κούφα, μάστιγας τῆς ἀνθρωπότητος, ἀνθρωπόμορφα τέρατα. Καὶ ἄλλοτε ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου περιπαθῶς ἐξεφράσαμεν τὴν ἰδέαν τῆς συστάσεως Μεγάλης Ἀνατολικῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος τῶν Κυριῶν, ἄνευ διακρίσεως φυλῆς ἢ θρησκευματος· ἐξεφράζομεν τότε τὴν εὐχὴν, ὅπως ἴδωμεν ταύτην, ἐντὸς ὀλίγου σάρκα λαμβάνουσαν, καὶ τοῦ κυριωτάτου τῇ Ἀνατολῇ θέματος ἐπιλαμβανομένην· διότι μόναι αἱ γυναῖκες τρυφερωτέραν τὴν καρδίαν ἔχουσιν· ἡ δυστυχία τῶν ἄλλων πλειότερον συγκινεῖ αὐτάς, ἢ ταλαιπωρία καὶ τὸ παράπονον κρούει τὰς εὐαισθητοτέρας χορδὰς τῆς αὐτῶν καρδίας· διὸ καὶ αὐθις θερμὴν πρὸς τὸν Ὑψιστον ἀποτεινοντες εὐχὴν καθικετεῦομεν τὰς ἐν τῇ πρωτευσίᾳ Κυρίας τὰς συναισθηνομένας τὴν ὑψηλὴν αὐτῶν ἀποστολήν, ὅπως ταχύτερον φροντίσωσι περὶ συστάσεως σωματείου μερμιωνῶτος περὶ τῆς μορφώσεως τοῦ γυναικείου φύλου, καὶ καλλιτερεύσεως τῆς τύχης τῶν ἀπόρων γυναικῶν διὰ τῆς χρηγῆσεως ἐργασίας.

Τοιοῦτον, Κύριοι, εἶνε τὸ πρόγραμμα τῆς «Φιλέργου Ἐ-

ταιρίας» καὶ τοιαῦται αἱ ἀρχαὶ αὐτῆς. Ἄν δὲν κατορθώσῃ, ὅπερ ἐπιποθεῖ, ἀρέσκειται διαμαρτυρομένη ἐναντίον τοῦ παραγνωρισθέντος ἐν τῇ Ἀνατολῇ συμφέροντος καὶ τῆς μεγάλης ἀληθείας, ὅτι διὰ τῆς ἐντίμου ἐργασίας οἰκοδομοῦνται οἱ οἴκοι, αἱ πολιτεῖαι, τὰ ἔθνη, ἡ ἀνθρωπότης.

Περαίνοντι δὲ τὸν λόγον ἄς μοι ἐπιτρέψωσιν οἱ τε φίλοι ἑταῖροι τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τ' ἀξιότιμα τῆς «Φιλέργου Ἐταιρίας» μέλη ἵνα ἀποτεινῶ αὐτοῖς τὰς ἐγκαρδίους εὐχαριστίας μου, καὶ δι' ἣν ἀπὸ διετίας μοι παρέχουσι σύμπραξιν, καὶ διὰ τὸ ἀξίωμα εἰς ὃ πάνυ ἐπιεικῶς μ' ἀνεβίβασαν ἄς μοι ἐπιτρέψωσιν ἐπίσης νὰ ἐκφράσω τὴν βαθεῖαν ἐμοῦ λύπην, ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἔπραξεν οὐχ ὅσα ἠθούλετο, ἀλλ' ὅσα ἠδύαντο καὶ αἱ περιστάσεις ἐπέτρεπον αὐτῷ. Λαθόντα δὲ ὑπὸ σπουδαίαν ἐποψίν τόν τε σκοπὸν καὶ τὰς ἐργασίας τῆς ὑμετέρας Ἐταιρίας ἄς ἀναδείξωσι σήμερον διὰ τῆς ψήφου αὐτῶν προεδρεῖον ἰκανώτερον, φιλεργατικώτερον ἡμῶν, καὶ περὶ πολλοῦ τὰ συμφέροντα τῆς Ἐταιρίας ποιούμενον καὶ ἐργαζόμενον μετὰ καρτερίας καὶ αὐταπαρητησίας ὑπὲρ τῶν ἀπόρων καὶ δυστυχῶν ἀέργων συμπολιτῶν. Ὁ δὲ ὕψιστος τῆς ἐργασίας καὶ τῶν τιμῶν καὶ ἐναρέτων ἀνθρώπων Θεὸς ἄς περιφρουρῇ αὐτὸ διὰ τῆς βοηθείας καὶ ἀρωγῆς, πρὸς εὐόδωσιν τοῦ σκοποῦ, ὃν ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς ἡ Φιλέργος ἡμῶν Ἐταιρία ἐπιδιώκει. Γένοιτο!

Μετὰ ταῦτα λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς κ. Ι. Δ. Τανταλίδης ἀνέγνω τὴν ἐκθεσιν τῶν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐργασιῶν τῆς Ἐταιρίας, ἔχουσαν ὡς ἑξῆς:

Κυρῖαι καὶ Κύριοι,

Ἀρχόμενος τῆς ἐκθέσεως τῶν κατὰ τὸ λῆξαν ὄγδοον ἔτος ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἐταιρίας πράξεων καὶ ἐνεργειῶν αὐτῆς, κατὰ τὸ ἐπιβαλλόμενόν μοι ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ καθήκον, χρήζω ἐν πρώτοις ἀπάσης ὑμῶν τῆς ἐπιεικειᾶς, ἐὰν διὰ τὸ ξηρὸν ἄμα καὶ στενὸν λογοδοσίας καθαρᾶς σχεδὸν οικονομικῆς μὴ δυνηθῶ νὰ ἀνυψώσω τὴν προσοχήν, ἣν εὐμενῶς μοι παρέχετε, εἰς ἀνωτέρας τινάς καὶ θελξινουστέρας σφαίρας, ἀλλὰ περιορίσω αὐτὴν κατ' ἀνάγκην ἐντὸς κύκλου ἀριθμῶν καὶ λογιστικῶν πράξεων, καὶ ἀπασχολήσω ὑμᾶς ἐπὶ πραγμάτων ἀποκλειστικῶς σχετιζομένων πρὸς τὴν ἀφανῆ καὶ μηδὲν τὸ ὑψηλὸν ἢ τὸ ἐπαγωγὸν παρέχουσαν τάξιν, τῶν ἀπόρων ἐργατῶν, ὑπὲρ ὧν μεριμνᾷ καὶ ἐργάζεται, ὡς γνωστὸν, ἡ ἡμετέρα Ἐταιρία. Πέποιθα ὅμως ὅτι ἡ ξηρὰ αὕτη ἀφήγησις δὲν θὰ προκαλέσῃ κόπωσην, καὶ τὴν πεποιθήσιν ταύτην βασιζῶ ἐπὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος ὅπερ τὸ φιλοπρόσδοον ἀκροατήριον ἐπεδείξατο ὑπὲρ τῆς τάξεως ταύτης, προσελθὸν ἵνα λάβῃ γνώσιν τῶν μέτρων ἅτινα, κατὰ τὸ δυνατόν, καταβάλλονται πρὸς ἀρωγὴν καὶ περιθαλψίν αὐτῆς διὰ τῆς παροχῆς τῶν μέσων τῶν ἀναγκαίων πρὸς ἐξάσκησιν ἐργασίας βιοποριστικῆς. Καὶ ὄντως ἡ παρουσία ὑμῶν, κυρῖαι καὶ κύριοι, ἐν τῇ ἑορτῇ ταύτῃ τῆς «Φιλέργου Ἐταιρίας» μαρτυρεῖ ὅτι κατανοεῖτε ἄριστα τὴν στενήν, εἰ καὶ μὴ λίαν καταδῆλον, σχέσιν, ἣτις ἐνουπάρχει μεταξὺ σωματείων ὑψηλὸν διακρητυτόντων σκοπῶν, τὴν διάδοσιν ἢ καλλιέρ-

γειαν τῶν γραμμάτων καὶ Ἑταιρίας τὴν εὐτελή, κατὰ τὸ φαινόμενον, ἀναλαβούσης ἀποστολὴν τοῦ χορηγεῖν τοῖς ἀπόροις ἐργάταις τὰ μέσα πρὸς ἐργασίαν. Τὴν σχέσιν ταύτην εὐχερῶς ἀποκαλύπτει πᾶς ὅστις ἀναλογισθῆ ὅτι ἡ διάδοσις τῶν γραμμάτων ἀποβλέπει πρὸς αὐτὸν τοῦτον τὸν λαόν, πρὸς ὃν καὶ τὸ πρόγραμμα τῆς «Φιλέργου Ἑταιρίας», καὶ ὅτι ἡ διανοητικὴ τῶν τάξεων τοῦ λαοῦ ἀνάπτυξις ὑπὲρ ἧς εὐθαρσῶς καὶ ἀποτελεσματικῶς ἀγωνίζονται οἱ φιλολογικοὶ, φιλεκπαιδευτικοὶ καὶ ἐπιστημονικοὶ Σύλλογοι καὶ Λέσχαι καὶ Ἀδελφότητες, οὐχὶ πάντοτε ἐντελῶς ἐπιτυγχάνεται ἐὰν μὴ συμπαρομαρτῆ αὐτῇ ἡ ὕλική καὶ ἠθικὴ βελτιώσις τῶν τάξεων τούτων, ἣν ἐπιδιώκει ἡ Ἑταιρία ἡμῶν διὰ τῆς ἐργασίας, τῆς βάσεως πάσης βελτιώσεως καὶ προόδου. Ἐκπαίδευσις καὶ ἐργασία, εἰσὶν οἱ δύο ἰσχυροὶ καὶ μόνον μοχλοὶ, δι' ὧν δυνάμεθα νὰ κινήσωμεν τὸν λαόν, νὰ κινήθωμεν δὲ καὶ ἅπαντες, εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀληθοῦς προόδου, ὅπερ εὐρὺ καὶ ἀπεριόριστον ἠνέφκται ἐνώπιον τῶν θελόντων νὰ ὀδεύσωσιν εἰς τὰ πρόσω. Ἐκπαίδευσις καὶ ἐργασία εἰσὶν αἱ κλειδεῖς, δι' ὧν λυθῆσονται τὰ ἀνησυχούντα τοὺς φιλοσόφους καὶ οἰκονομολόγους μεγάλα κοινωνικὰ προβλήματα, εἰσὶ τὰ δραστικώτερα ἀλεξίτηρα κατὰ τῶν κινδύνων, δι' ὧν ἐπαπειλοῦσι τὴν κοινωνίαν αἱ ὑποσχάπτουσαι ταύτην ἀνατρεπτικαὶ ἀρχαὶ τῶν λεγομένων κοινοκτημονικῶν συστημάτων καὶ αἱ πρὸς ἐπικράτησιν αὐτῶν ἐργαζόμεναι διεθνεῖς καὶ πολυμελεῖς Ἑταιρίαι.

Ἰδοὺ αἱ σκέψεις, ἀφ' ὧν ὀρμώμενοι πρὸ ὀκταετίας, ὅτε καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἀνατολικῇ κοινωνίᾳ ἐδόθη ἡ ἀξιέπαινος ὤθησις πρὸς τὸ συνεταιρίζεσθαι ὑπὲρ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, ἄνδρες φίλοι τοῦ δημοσίου καλοῦ καὶ τῶν ἀγαθῶν ἐργῶν προέβησαν εἰς τὴν σύστασιν τῆς Ἑταιρίας ταύτης ὅπως οὕτω ἐπιδιώκηται ἐκ παραλλήλου ἡ θεραπεία τῆς διττῆς ἀνάγκης, τῆς τε διανοητικῆς, λέγω, ἀναπτύξεως καὶ τῆς ὕλικῆς βελτιώσεως τοῦ λαοῦ.

Κατὰ τὴν ὀκταετῆ αὐτῆς βίον ἡ «Φιλέργου Ἑταιρία» ἔθηκε τὸν δάκτυλον εἰς τὴν καιριωτέραν πληγὴν τοῦ πάσχοντος μέρους τῆς κοινωνίας, ἐμελέτησεν ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰς αἰτίας τῆς περιστοιχιζούσης ἡμᾶς οἰκιακῆς δυστυχίας καὶ ἠθικῆς καταπτώσεως καὶ κατελήθη ὑπὸ ἐκπλήξεως καὶ ἀπορίας ἀπέναντι τῶν ἀπειροπληθῶν τῆς ἐργατικῆς τάξεως στερήσεων εἰς ἀνακούφισιν τῶν ὁποίων ἐκαλεῖτο ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ αὐτῆς νὰ συντελέσῃ. Ὑπάρχουσιν ἐν τῇ εὐρείᾳ ταύτῃ μεγαλοπόλει, ὡς καὶ ὑμεῖς γινώσκετε, πολυάριθμος χορεία τεχνιτῶν, χειρωνάκτων καὶ ἐργατῶν, ἀνθρώπων τιμίων, φιλοπόνων καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἰκογενειάρχων, οἵτινες καὶ ἱκανοὶ εἰσι καὶ τὴν θέλησιν ἔχουσι νὰ κερδαίνωσιν ἐντίμως τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἑνασχολούμενοι εἰς βιοποριστικόν τι ἔργον. Ἄλλ' ἡ ἔλλειψις μεγάλων ἐργοστασιῶν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ ταύτῃ, ἡ ὀλιγότης τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ἡ μικρὰ εἰσέτι ἀνάπτυξις τῶν δημοσίων ἐργῶν, καὶ τὸ χεῖριστον ἡ παρακμὴ καὶ βαθμιαία ἐξάλειψις τῶν ἐγγχωρίων συντεχνιῶν, ἣν ὀφειλομένης ἐπὶ τὴν ἐπιδρομὴν τῆς εὐρωπαϊκῆς πολυτελείας, τοῦ φοβεροῦ τούτου κατακτητοῦ, ὅστις πολιορκεῖ καθ' ἐκάστην καὶ ἐκπορθεῖ σχεδὸν πάντοτε τὰ ταμεῖα καὶ τὰ βαλάντια, ἐνίοτε δὲ καὶ τὸν νοῦν καὶ τὰ αἰσθήματα ἡμῶν, διὰ κανονιστοικῶν ἐκ μεταξῆς, βελουδῶν, τριχάπτων καὶ λοιπῶν ἐκπολιορκητικῶν μηχανῶν, ἱκανῶν νὰ κινήσωσι τὸν φθόνον καὶ αὐτοῦ τοῦ διασῆμου Κρούπ, ἡ ἔλλειψις, λέγω, τοιούτων ἐγγχωρίων ἐργοστασιῶν καὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων παραδίδωσι τοὺς ἀτυχεῖς τούτους ἐργάτας εἰς τὰς φθοροποιὰς ἀγκάλας τῆς ἀργίας καὶ περιάγει αὐτοὺς τάχιστα εἰς ἀπάσας τὰς οἰκτρὰς αὐτῆς συνεπείας. Γινώσκετε δὲ πάντες τίνες εἰσὶν ἐν ταῖς ἐργατικαῖς τάξεσιν αἱ τῆς ἀργίας συνέπειαι· ἡ διάλυσις τοῦ οἴκου, αἱ κυβεταὶ, ἡ οἰνοφλογία, τὰ ἐγκλήματα καὶ ἡ ἀπόγνωσις, οἱ στυγεροὶ οὔτοι τύραννοι οἱ καταδеспόζοντες συνήθως τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος τοῦ ἀπέλιπτου ἐργάτου. Τοὺς

ἠθικούς τούτους τυράννους τοσοῦτω ἐπικινδύνους τῇ κοινωνίᾳ ἑθεώρει καὶ ὁ μέγας τῆς ἠθικῆς φιλοσοφίας διδάσκαλος Σωκράτης, ὥστε προτιμοτέρους ἑθεώρει τοὺς πολεμίους τοὺς δι' ὅπλων πειρωμένους τὴν ὑποδούλων τῶν λαῶν. «Πολέμιοι γοῦν ἤδη ὅταν καλοὶ κάγαθοὶ ὄντες καταδουλώσωνται τινας, πολλοὺς δὲ καὶ βελτίους ἠνάγκασαν εἶναι σωφρονίσαντες, καὶ ῥῆον βιοτεύειν τὸν ἄλλοιπὸν χρόνον ἐποίησαν· οἱ δὲ τοιοῦτοι δεσπόται αἰκισζόμενοι τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων καὶ τὰς ψυχὰς καὶ τοὺς οἴκους οὐποτε λήγουσιν, ἔστ' ἂν ἄρχωσιν αὐτῶν» λέγει πρὸς τὸν Κριτόβουλον ἐν τῷ Οἰκονομικῷ τοῦ Ξενοφῶντος.

Τὸ οἰκτρὸν δὲ τῆς ἐπιρροῆς ἦν ἐξασκεῖ ἡ ἀργία ἐπὶ τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ ἤθους καταφαίνεται καὶ ἐκ τινος ἐπιστημονικῆς ἐκθέσεως ἀναγνωσθείσης ἐσχάτως ἐν τῷ Ἰνστιτούτῳ τῆς Γαλλίας ὑπὸ σοφοῦ τινος μέλους τοῦ Σώματος τούτου, περιστρεφομένης δὲ εἰς τὴν στατιστικὴν τῶν αὐτοκτονιῶν. Κατὰ τὴν ἐκθεσιν ταύτην, οἱ αὐτοκτονοῦντες ἐν Γαλλίᾳ ἀνήκουσι κατ' ἀναλογίαν 56 % εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀέργων, ἐνῶ 9 μόνον τοῖς % ἀνήκουσιν εἰς τὴν γεωργικὴν τάξιν, 12 % εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον καὶ 21 εἰς τὰς ἐλευθερίας τέχνας. Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι, Κυρίαὶ καὶ Κύριοι, εὐγλώττως καταδεικνύουσιν ὁποῖον εὐεργετικὸν προορισμὸν δύνανται ὄντως νὰ ἐκπληρῶσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ τὸ σύστημα τῶν φιλέργων συνεταιρισμῶν, ἐὰν δεόντως παρὰ τῶν δυναμένων ὑποστηριχθῆ καὶ γενικωτέρως τύχη ἐφαρμογῆς.

Ἄλλ' ἡ «Φίλεργος Ἐταιρία» τί ἠδυνήθη νὰ πράξῃ ἄχρι τοῦδε πρὸς καταπολέμησιν τῶν κακῶν τούτων ἅτινα ὑπὸ τοῦ Σωκράτους καὶ πάντων τῶν ἠθικολόγων θεωροῦνται ἐσωτερικοὶ τῆς κοινωνίας πολέμιοι βλαπτικώτεροι τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιδρομῆς; Γινώσκετε πάντες ὅσοι παρηκολούθησατε μετὰ προσοχῆς τὰς ἐργασίας τῆς Ἐταιρίας· ἐκ δὲ τῆς μικρᾶς δυστυχῆς ἀναπτύξεως, ἦν αὕτη μέχρι τοῦδε

ἔλαβε καὶ τῆς ἐλαχίστης ὑποστηρίξεως, ἧς ἔτυχε παρὰ τοῖς δυναμένους, (παρεκτὸς εὐαρίθμων, ἀλλὰ πολυτίμων καὶ ἐνθαρρυντικῶν ἐξαιρέσεων), ὡς ἠκούσατε πρὸ μικροῦ ἐκ τοῦ εὐφραδοῦς καὶ μεστοῦ πικρῶν ἀληθειῶν λόγου τοῦ κ. Προέδρου, φυσικῆ συνάγεται συνέπεια ὅτι, οὐχὶ μέγας ὑπῆρξε καὶ ὁ κύκλος τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐταιρίας σχετικῶς πρὸς τὴν εὐρύτητα τοῦ προγράμματος αὐτῆς καὶ πρὸς τὴν χαλεπότητα τῆς θέσεως τῶν ἐργατικῶν τάξεων, ὡς ἀνωτέρω ἐρρήθη. Βεβαίως ὅμως θέλετε συνομολογήσει μεθ' ἡμῶν ὅτι τὸ ἀγαθὸν ἐντὸς ὅσῳ μικροῦ κύκλου καὶ ἂν ἐκτελεῖται οὐδαμῶς ἀποβάλλει τὴν ἀξίαν αὐτοῦ, οὐδὲ μάταια δέον νὰ λογιζῶνται οἱ καταβαλλόμενοι ἀγῶνες καὶ κόποι διότι εὐάριθμοι εἰσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος οἱ ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας σωζόμενοι ἀπὸ τῶν ὀνύχων τῆς ἀργίας καὶ τῶν θυγατέρων αὐτῆς κακιῶν.

Κατὰ τὸ λήγον σήμερον ὄγδοον ἔτος ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν Ἐταιρίαν αἰτήσεις χρηματικῶν δανείων 160, ἐκ τούτων δὲ, μετὰ προηγουμένην περίτε των αἰτούντων καὶ τῶν ἐγγυητῶν αὐτῶν ἀκριβῆ καὶ λεπτομερῆ ἐξέτασιν ἐνεργηθεῖσαν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ ὑπὸ τῆς ἐπὶ τῶν αἰτήσεων ἐπιτροπῆς, ἧς τὸ κοπιῶδες ἔργον ἐξεπλήρωσε μετὰ παραδειγματικῆς δραστηριότητος ὁ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀντιπρόεδρος κ. Κ. Ἀνθόπουλος, 35 μὲν αἰτήσεις ἀπερρίφθησαν ἐνεκα κακῶν πληροφοριῶν, ἃς ἡ Ἐπιτροπὴ ἔλαβε περὶ τῶν αἰτούντων ἢ τῶν ἐγγυητῶν, ἢ διότι ἐγνώσθη ὅτι τὸ αἰτούμενον βοήθημα ἔμελλε νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς ἄλλους σκοποὺς καὶ οὐχὶ πρὸς ἐργασίαν, 96 δὲ ἐγένοντο δεκταὶ καὶ ἐξετελέσθησαν, λαβόντος ἐκάστου τῶν ὑποβαλλόντων αὐτὰς τὸ ζητούμενον χρηματικὸν ποσόν, ἢ ὑλικόν, ἢ ὄργανα πρὸς ἐξάσκησιν βιοποριστικῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ αἱ λοιπαὶ 35 μένουσιν εἰσέτι ἐξεταζόμεναι παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς. Οἱ ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας τῷ τρόπῳ τούτῳ βοηθηθέντες κατὰ μὲν θρησκευματὰ ὑποδιαίρουσιν ὡς ἑξῆς: Ὁρθόδοξοι 64, Μωαμεθα-

νοί 10, Ἰσραηλίται 5, Ἀρμένιοι 6, Καθολικοὶ 5, Διαμαρτυρούμενοι 2.

Κατὰ δὲ τὰ ἐπιτηδεύματα εἰσὶν ὑποδηματοποιοὶ, κωπηλάται, ξυλουργοί, ράπται καὶ ράπτριαι, μεταπράται, κουρεῖς, ὀπωροπῶλαι, καπνοπῶλαι, ἀρτοποιῶλαι, ὠρολογοποιοὶ, παντοπῶλαι κλπ.

Πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν αἰτήσεων τούτων τὸ ταμεῖον τῆς Ἐταιρίας διέθετο τὸ ποσὸν γρ. 58,000. Οἱ πλείστοι τῶν αἰτούντων ἔλαβον ἀνά γρόσια χίλια, ὀλίγοι τινὲς ἀνά 500 ἢ 600, καὶ δύο ἢ τρεῖς μόνον ὀλιγώτερα τῶν 500, οὐδεὶς δὲ ἄνω τῶν χιλίων, καθότι, καίτοι τοῦ Κανονισμοῦ ἡμῶν μὴ ὀρίζοντος τὸ χρηρητέον ποσόν, ὑπάρχει παραδεδεγμένη ἀπόφασις ὅπως τὸ ποσὸν τοῦτο μὴ ὑπερβαίνει τὴν δεκάλιρον βοήθειαν, ἡ δὲ ἀπόφασις αὕτη ὑψηγορεύθη ἐκ τῆς σμικρότητος τῶν προσόδων τῆς Ἐταιρίας, καὶ δύναται βεβαίως νὰ τροποποιηθῇ, ἅμα ὡς ἐπιτρέψῃ τοῦτο ἢ θέσις τοῦ ταμεῖου αὐτῆς.

Καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ὀφείλομεν νὰ παρατηρήσωμεν, καθὰ καὶ ἐν τῇ περυσινῇ λογοδοσίᾳ ἐλέγομεν, ὅτι ἐκ τῶν ἀποταθέντων πρὸς τὴν Ἐταιρίαν ὁ ἀριθμὸς τῶν Ὀρθοδόξων ἐστὶ σχετικῶς πολλῶ ἀνώτερος τῶν εἰς τὰς λοιπὰς ἀνηκόντων κοινότητας, ἐνῶ οὐδεμία διάκρισις οὔτε προτίμησις γίνεται ἐν τῇ παροχῇ τῶν βοηθημάτων. Σημειωτέον δὲ ταυτοχρόνως ὅτι τοῦ Κανονισμοῦ ἡμῶν ὀρίζοντος ὡς σκοπὸν τῆς Ἐταιρίας τὴν συνδρομὴν καὶ ὑποστήριξιν τῶν ἀπύρων ἐργατῶν ἄνευ διακρίσεως θρησκευματος ἢ ἐθνότητος, δι' αὐτὸν τοῦτον τὸν λόγον δὲν ἠδυνάμεθα βεβαίως νὰ θεωρήσωμεν ὡς εὐλογον αἰτίαν ἀπορρίψεως τὴν περίπτωσιν ὅτι αἱ πλείοσαι τῶν αἰτήσεων ἀνήκουσιν εἰς μίαν τινὰ κοινότητα. Ὁμοίως ἤθελεν ἐνεργήσῃ ἡ Ἐταιρία ἐάν οἱ πλείοστοι τῶν αἰτούντων ἦσαν Μωαμεθανοί, Ἰσραηλίται, Καθολικοί, Ἀρμένιοι, καὶ εἴ τι ἕτερον. Ὅτι ἐνδιαφέρει τὴν Ἐταιρίαν καὶ περὶ οὐ μόνου ἐξετάζει καὶ μεριμνᾷ ἐστὶν ἡ τιμιότης καὶ ἡ χρηστότης τοῦ βοηθουμένου ἐργάτου

καὶ ἡ ἠθικοποιὸς ἐπίδρασις τῆς χρηρηγουμένης βοηθείας. Ὑπὸ τὴν ἐποψιν ταύτην εὐχαρίστως βεβαιούμεν ὅτι πολλοὶ τῶν βοηθουμένων ἐργατῶν εἰσὶν ἀληθῶς φιλόπονοι καὶ εὐάγωγοι, προσπαθοῦντες νὰ χρησιμοποιοῦσιν ὑπὲρ αὐτῶν καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτῶν τὸ παρὰ τῆς Ἐταιρίας χρηρηγούμενον δάνειον καὶ φιλοτιμούμενοι ν' ἀποτινώσιν ἐγκαιρως τὸ ὀρισμένον μηνιαῖον χρεωλύσιον. Τινὲς μάλιστα τούτων διὰ τῆς φιλοπονίας καὶ τῆς οἰκονομίας κατάρθρωσαν, βᾶσιν θέμενοι τὴν δεκάλιρον τῆς Ἐταιρίας συνδρομὴν, νὰ δημιουργήσωσιν ἔργα ἐξασφαλίζοντα τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα πρὸς συντήρησιν αὐτῶν. Οἱ χρηστοὶ οὗτοι ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ εἰσὶν ἐκεῖνοι πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ὁμοίων κυρίως ἀποβλέπει ἡ σύστασις τοῦ σωματεῖου τούτου καὶ ἂν ἡ «Φίλεργος Ἐταιρία» διετέλει πλουσιωτέρα καὶ ἰσχυρωτέρα ἤθελε βεβαίως προθυμῆσθαι νὰ ἀμείψῃ διὰ γενναιοτέρας ἀρωγῆς τὴν φιλεργίαν καὶ χρηστότητα αὐτῶν, ὡς ποτε ὁ Ἀρταξέρξης χωρικὸν προσενεγκόντα αὐτῷ ὑπερμεγέθη καρπὸν ροῖᾶς ἐκ τοῦ ἀγροῦ του, ἀντήμειψε διορίσας αὐτὸν διοικητὴν πόλεως, διότι, εἶπεν, «ὁ ἄνθρωπος οὗτος, νῆ τὸν Μῆθραν, διὰ τῆς ἐπιμελείας αὐτοῦ καὶ πόλιν ἐκ μικρᾶς νὰ καταστήσῃ δύναται μεγάλην».

Ὁμοίως ἔχει καὶ περὶ τῶν ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας προστατευομένων. Ὁ δυνάμενος νὰ καταστήσῃ γόνιμον τὸ εὐτελεὲς ποσὸν χιλίων γροσίων πολλῶ βεβαίως εὐχερέστερον ἤθελε δυνηθῆ νὰ πολλαπλασιάσῃ κεφάλαιον ἀνώτερον. Ὑπάρχουσιν ὅμως δυστυχῶς μεταξὺ τῶν ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας βοηθουμένων καὶ τινὲς ἀποδεικνύμενοι ἀνάξιοι τῆς προστασίας αὐτῆς, οἱ μὲν μὴ συμμορφούμενοι πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις ἃς ἀπέναντι τῆς Ἐταιρίας ἀνέλαβον, οἱ δὲ ἀποφεύγοντες τὴν ἐργασίαν, οἱ δὲ, τέλος, δαπανῶντες τὸ τῆς Ἐταιρίας χορηγούμενον εἰς ἱκανοποίησιν ἐποουσιωδῶν οἰκογενειακῶν ἀναγκῶν ἢ καὶ ματαίων ἐπιθυμιῶν, ὡς ἐσχάτως δύσποτος τις χειρῶναξ κριθεὶς ἀξίος συνδρομῆς καὶ λαβῶν ταύτην ἔθεάθη αὐθημερὸν περιερχόμενος τὰ κατα-

στήματα τοῦ Σταυροδρομίου μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ καὶ ἀγοράζων ἀντικείμενα ἐπιδειξέως καὶ πολυτελείας. Οἱ οὕτω φερόμενοι ἔναντι τῆς Ἐταιρίας εἰσὶν εὐτυχῶς εὐαριθμοί, οὐχ ἥττον ὅμως ζημιουοῦσιν ἐπαισθητῶς αὐτὴν, καθὼ μὴ δυνάμενοι ν' ἀποτίνωσι τὸ παρὰ τῆς Ἐταιρίας χορηγούμενον αὐτοῖς δάνειον. Τοιούτων δὲ ζημιῶν δύνανται ἡ Ἐταιρία νὰ ἀπαλλαχθῆ, ἐὰν οἱ ἀξιότιμοι κύριοι πρὸς οὓς ἡ ἐπὶ τῶν αἰτήσεων ἐπιτροπὴ ἀπευθύνεται ἐξαιτουμένη πληροφορίας γράψωσι ταύτας ἐμπνεόμενοι οὐχὶ ὑπὸ μόνου οἴκτου καὶ φιλανθρωπίας πρὸς τοὺς αἰτούντας, ὡς συμβαίνει ἐνίοτε, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτιμήσεως τοῦ ἠθικοῦ τούτων χαρακτῆρος καὶ τῆς φειδοῦς τῶν συμφερόντων τῆς Ἐταιρίας. Τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἐστὶν ἄξιον πολλῆς προσοχῆς, ὡς θίγον αὐτὴν τὴν σκοπιμότητα τῶν ἐργασιῶν ἡμῶν, διὸ δέον, ὡς φρονούμεν, τὸ διαδεχόμενον ἡμᾶς νέον Διοικητικὸν Συμβούλιον νὰ προβῆ ἢ εἰς εὐρεσιν νέου συστήματος ἐξετάσεως περὶ τῶν αἰτούντων καὶ τῶν ἐγγυητῶν αὐτῶν, ἢ εἰς αὐστηροτέραν ἐφαρμογὴν τοῦ μέλοι τοῦδε ἰσχύοντος, ὡς ὑπαγορεύει ἡ πείρα.

Αἱ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο πρόσδοσι τῆς Ἐταιρίας ἐκ τε τῶν τακτικῶν συνδρομῶν, ἐκ τῶν χρεωλυσίων καὶ ἐκ τοῦ δοθέντος χοροῦ παρουσιάζουσιν ἀποτέλεσμα ἥττον εὐχρηστον ἢ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, οὐδεμίαν δὲ ἐγένετο ἡμῖν ἐκτακτος δωρεά, ὡς περ ἄλλοτε. Τοῦτο ἀποδοτέον βεβαίως κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν οἰκτρὰν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῆς ἡμετέρας ἀγορᾶς, συνέπειαν γενικωτέρας εὐρωπαϊκῆς κρίσεως.

Ἐν τούτοις, ἡ Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικῆ Ὑψηλότης ὁ Πρίγκηψ Μουράτ Ἐφένδης εὐχρηστῆθη νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἀρξαμένην ἐτησίαν αὐτοῦ ἐπιχορηγήσῃ ἐκ λιρῶν ἑκατὸν, ἐπιδαφιλεύων ὑψίστην ἄμα τιμὴν καὶ σπουδαίαν ἀρωγὴν τῇ «Φιλέργῳ Ἐταιρίᾳ», ἣτις εὐγνωμονοῦσα βαθύτατα τῷ αὐτοκρατορικῷ Πρίγκηπι προσιωνίζεται τὰ βέλτιστα ἐκ τῆς ὑψηλῆς ταύτης προστασίας. Ἐπίσης δὲ καὶ ἡ δημοφιλὴς ξυνωρὶς τῶν δύο μεγάλων

των τῆς Ἐταιρίας εὐεργετῶν, ἧτοι οἱ ἀξιότιμοι κ. κ. Κρηστάκης ἐφένδης Ζωγράφος καὶ Γεώργιος Ζαρίφης, οὐδέποτε ἐπαύσαντο, μεθ' ὅλην τὴν οἰκονομικὴν κρίσιν καὶ τὰς παρομιμώδεις αὐτῶν εὐεργεσίας ὑπὲρ τῶν ἀπειροπληθῶν καὶ ὁσημέραι αὐξανομένων φιλεκπαιδευτικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν καταστημάτων, δεικνύμενοι τὸ αὐτὸ ὑπὲρ τῆς Ἐταιρίας θερμότερον ἐνδιαφέρον ὅπερ ἀπ' αὐτῆς τῆς συστάσεως αὐτῆς ἐπεδειξάντο πολυειδῶς εὐεργετοῦντες αὐτὴν, μεγάλοι δὲ εὐεργέται αὐτῆς καὶ ἀναγραφόμενοι καὶ πράγματι ἀποβαίνοντες οὐχ ἄπαξ, ἀλλὰ καθ' ἕκαστον ἔτος. Οὕτω παρεκτὸς τῆς ἐκ 50 λιρῶν συνδρομῆς, ἣν ἕκαστος ἐτησίως προσφέρει εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Ἐταιρίας, οἱ γενναϊόφρονες οὗτοι ἄνδρες μὴ ἀποδυσπετήσαντες πρὸς τὰς ἀποθαφρῶντικὰς ἀνωμαλίας, ὑπ' ὧν συνείχετο ὁ ἐμπορικὸς κόσμος τῆς ἡμετέρας πρωτευούσης, ἀνέλαβον καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο τὴν προστασίαν τοῦ δοθέντος χοροῦ, δὲν ἀπηξίωσαν δὲ καὶ δι' ἐπιστολῶν, ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν γραφειῶν, νὰ συστήσωσι τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην τῆς Ἐταιρίας εἰς τὰ φιλάνθρωπα αἰσθήματα τοῦ δημοσίου. Τὸ ὀλικὸν προῖον τοῦ χοροῦ, δοθέντος ἐν τῷ Γαλλικῷ Θεάτρῳ, συνεποσάθη εἰς λίρας τ. 433, ἀφαιρέσει δὲ τῶν ἐξόδων (λ. 143 καὶ 80), μένει καθαρὸν προῖον λ. 289 20, ἐξ ὧν λείπονται νὰ εἰσπραχθῶσιν λίρ. 60, ὧν ἡ εἰσπραξις ἤδη ἐνεργεῖται. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ χοροῦ ὑπῆρξεν, ὡς βλέπετε, δι' οὓς ἀνωτέρω ἐξεθέμεθα λόγους, οὐσιωδῶς ἀσθενέστερον τοῦ ἐπιτευχθέντος κατὰ τὰ παρελθόντα εὐτυχέστερα ἔτη. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον δι' ἐπιστολῆς αὐτοῦ ἐξέφρασε πρὸς τοὺς εὐεργέτας τούτους τῆς Ἐταιρίας ἐνθέρμους εὐχαριστίας ἐπὶ τῇ μετὰ πάσης προθυμίας δοθείσῃ παρ' αὐτῶν καὶ κατὰ τὰς δυσχερεῖς ταύτας περιστάσεις προστασίας, ἧτις ἀποβαίνει τοσοῦτ' μᾶλλον πολῦτιμος, καθόσον τὸ ἐκ τοῦ χοροῦ προῖον διατελεῖ μίαν τῶν πρωτίστων ἐτησίων προσόδων τῆς Ἐταιρίας.

Ἡ ἐνταῦθα Τεκτονικὴ Στοιχ «Πρόσδος» ἀπὸ τοῦ παρελ-

θόντος ἔτους ἀρξαμένη νὰ χορηγῇ τῇ Ἑταιρίᾳ ἡμῶν ἐτησίαν συνδρομὴν ἐκ λιρῶν δέκα, ἐξηκολούθησε καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο τὴν προσφορὰν ταύτην. Ὁφείλομεν δὲ νὰ ἐκφράσωμεν δημοσίᾳ τὰς εὐχαριστίας τῆς Ἑταιρίας πρὸς τὰ μέλη καὶ τοὺς προϊσταμένους τῆς Στοᾶς ταύτης διὰ τὴν αὐθόρμητον αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ φιλανθρωπικοῦ ἡμῶν σκοποῦ σύμπραξιν.

Τὴν λεπτομερεστέραν οικονομικὴν τῆς Ἑταιρίας κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο κίνησιν ἐκθέσει ὑμῖν μετ' ὀλίγον ἐκ τῶν σχετικῶν βιβλίων ὁ ἀξιότιμος αὐτῆς Ταμίης κ. Π. Πορτοκάλλης.

Ἐρχόμενος εἰς τὸ θέμα τῶν συνεδριάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς Ἑταιρίας λυποῦμαι ὅτι ἡναγκασμένος εἰμί νὰ διαπιστώσω ὅτι ἐλαχίστη δυστυχῶς φροντίς καταβάλλεται ἐκ μέρους τῶν μελῶν τῆς Ἑταιρίας περὶ τὴν γενικὴν αὐτῆς διοίκησιν καὶ τὴν πορείαν τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς. Ὁ Κανονισμὸς ὀρίζει ὅτι ἡ Ἑταιρία ὀφείλει νὰ συνέρχεται ἀνὰ πᾶσαν τριμηνίαν εἰς γενικὰς συνελεύσεις, ὁ σκοπὸς δὲ τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ Κανονισμοῦ ἀποβλέπει προδήλως εἰς τὴν συνεχῆ διάσκεψιν περὶ τῶν μέτρων, δι' ὧν τὸ σωματεῖον τοῦτο δύναται ν' ἀναπτυχθῇ εἰς κύκλον εὐρύτερον καὶ εἰς τὴν συνένωσιν τῶν σκέψεων καὶ ἐνεργειῶν τῆς ὀλομελείας, ἐξ ἧς δύναται νὰ αὔξηται μὲν ὁ ζῆλος, νὰ πηγάζῃ δὲ ἡ ἰσχὺς. Καὶ ὅμως ἐν ταῖς γενικαῖς ταύταις συνελεύσεσι πέντε ἢ ἕξ μόνις τῶν μελῶν δύναται τις ν' ἀριθμῆσῃ, κατὰ δὲ τὸ ἔτος τοῦτο ἐν δυοῖς τριμηνίαις οὐδὲ ὅλως ἐπετεύχθη ἡ συγκάλεσις γενικῶν συνελεύσεων, μεθ' ὅλας τὰς διὰ τῶν ἐφημερίδων γενομένας ἐπανειλημμένας προσκλήσεις. Ἡ ἀφροντισία αὕτη ἐστὶν οἰωνὸς οὐχὶ ἀριστος διὰ τὸ μέλλον τῆς Ἑταιρίας, ἐλπίζομεν ὅμως ὅτι πρόσωπα δραστηριώτερα ἀναλαμβάνοντα τὴν διοίκησιν αὐτῆς θέλουσι κατορθώσαι ν' ἀναζωπυρήσωσι τὸν ζῆλον ἀπάντων τῶν μελῶν, τοῦθ' ὅπερ ἡμεῖς, ὁμολογοῦμεν, δὲν ἠδυνήθημεν ἐντελῶς νὰ ἐπιτύχωμεν.

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐν τῇ ἐσωτερικῇ διοικήσει τῆς Ἑταιρίας ἤρξατο τακτοποιουμένη ἡ λογιστικὴ αὐτῆς ὑπηρεσία, ἣν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ στατιστικὸν αὐτῆς μέρος, τὸ παρὸν Διοικητικὸν Συμβούλιον εὗρεν ὀπωποῦν παρημελημένην ὅτε ἀνέλαβε τὴν τῆς Ἑταιρίας διαχείρισιν. Τὴν ἐργασίαν ταύτην, ἐργασίαν ἀληθῶς ἐπίπονον καὶ πολυμερῆ, ἀνέλαβε νὰ ρυθμίσῃ καὶ συστηματοποίησῃ ὁ πέρυσιν ἐκλεχθεὶς Λογιστὴς τῆς Ἑταιρίας κ. Δ. Ἀλεξανδρίδης ἀσχολούμενος εἰς τὴν σύνταξιν ἀρμοδίων καταλόγων ἐπὶ εἰδικῶν βιβλίων ἐπὶ τούτῳ ἐκτυπωθέντων, διὰ τοῦ μεθοδικοῦ δὲ τούτου συστήματος τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον θὰ δύναται ἐν πάσῃ ὥρᾳ νὰ διατελῇ ἐνήμερον εἰς πάντα τὰ ἀφορῶντα τοὺς πολυπληθεῖς ὀφειλέτας τῆς Ἑταιρίας, ἧτοι νὰ γινώσκῃ τίνες εἰσὶν οἱ τακτικῶς ἀποτίνοντες τὰ μηνιαία αὐτῶν χρεωλύσια, τίνες οἱ ἀναβάλλοντες, δυστροποῦντες, ἢ ἀποποιούμενοι, τίνες οἱ ἀσθενούντες, ἀποβιούντες ἢ δι' οἰκνδήποτε αἰτίαν καθιστάμενοι ἀνίκανοι εἰς τὴν ἀπότισιν, πόσαι αἱ καθ' ἑβδομάδα γινόμεναι εἰσπράξεις ἐκ χρεωλυσιῶν ἢ ἐξοφλήσεις τῶν ὁμολόγων, καὶ πᾶσα ἐν γένει λεπτομέρεια ἀφορῶσα εἰς τοὺς ὀφειλέτας ἢ τοὺς ἐγγυητὰς αὐτῶν. Ἡ ἐργασία αὕτη ἐστὶν ἀπαραίτητος δι' Ἑταιρίαν οἷα ἡ «Φίλεργος», καθὸ συντελοῦσα εἰς τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν καὶ ἐξέλεγχξιν τοῦ ἐπιφορτισμένου τὰς εἰσπράξεις ὑπαλλήλου τῆς Ἑταιρίας καὶ διαφωτίζουσα ἐκάστοτε τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον περὶ τῶν συμφερόντων αὐτῆς. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Κανονισμὸς ἀπεχώρισε τὰ λογιστικὰ καθήκοντα ἀπὸ τοῦ Γραμματέως καὶ τοῦ Ταμίου, ὁρίσας εἰδικὸν πρὸς τοῦτο λογιστήν.

Ἐπιτρέψατέ μοι δὲ ἐκ τῶν λογιστικῶν τούτων καταλόγων, οὓς προτιθέμεθα νὰ δημοσιεύσωμεν, ὅπουταν ἐντελῶς συμπληρωθῶσι, νὰ παραθέσω ἐνταῦθα ἀριθμοὺς τινὰς ἐξ ὧν θέλετε λάβει ἀκριβῆ γινῶσιν τῶν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς συστάσεως αὐτῆς μέχρι τῆς σήμερον ἐργασιῶν τῆς Ἑταιρίας καὶ τῆς γενικῆς αὐτῆς χρηματικῆς κινήσεως. Ἡ Ἑ-

ταιρία ἐχορήγησεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1866, ὅτε τὸ πρῶτον συνεστάθη, μέχρι τῆς παρουσίας ἡμέρας χρηματικὰ δάνεια ἢ ὑλικὸν πρὸς ἐργασίαν εἰς 351 ἄτομα, τὸ ποσὸν δὲ ὅπερ πρὸς τοῦτο διέθετο ἀνέρχεται εἰς γρ. 227,375. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου ἐπεστράφησαν γρ. 72,523 παρὰ 92 ἀτόμων ἐξοφλησάντων ὀλοσχερῶς τὸ χρέος αὐτῶν. Τὸ ὀφειλόμενον σήμερον εἰς τὴν Ἐταιρίαν ποσὸν ἀνέρχεται εἰς γρῶσια 147,422, οἱ δὲ ὀφειλόμενοι αὐτῆς συμποσοῦνται ἤδη εἰς 259.

Τοιαύτη, Κυρίαί καὶ Κύριοι, αἶ τε μερικαὶ τοῦ ἔτους τούτου ἐργασίαι τῆς Ἐταιρίας καὶ ἡ γενικὴ ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς κίνησις. Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων βλέπετε ὅτι ὑπάρχει ἰκανὴ δυσαναλογία μεταξὺ τῆς ἱερότητος καὶ εὐρύτητος τοῦ σκοποῦ αὐτῆς καὶ τοῦ στενοῦ κύκλου ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἀναγκάζεται νὰ περιστρέφεται καίτοι ὀκταετῆ ἀριθμοῦσα ὑπαρξίν. Θελήσασα κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος νὰ εὐρύνῃ πῶς τὸν κύκλον τοῦτον διὰ τῆς συστάσεως ἐργαστασίου ὑποδηματοποιίας ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῆς, ἐπίσθη ὅτι δὲν ἐπέστη εἰσέτι ὁ καιρὸς τῆς πραγματοποιήσεως τοιοῦτου εὐεργετικοῦ σχεδίου δυναμένου ἐκφρασετέραν καὶ ἀποτελεσματικωτέραν νὰ καταστήσῃ τὴν ὑπὲρ τῶν ἀπόρων ἐργατῶν προστατευτικὴν αὐτῆς ἐνέργειαν. Αἱ συνδρομαὶ τῶν διακοσίων τριάκοντα μελῶν, ἅτινα ἀριθμῆι σήμερον ἡ Ἐταιρία καὶ αἱ λοιπαὶ πρόσοδοι, αἵτινες ἀνωτέρω ἐξετέθησαν, δὲν τῇ ἐπιτρέπουσι σήμερον νὰ διασκεφθῇ περὶ ἐπεκτάσεως τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς. Μόνον αὐτῆς καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μέλημα ὀφείλει ἤδη κατ' ἀνάγκην νὰ διατελῇ ἡ εὕρεσις νέων πόρων, ἡ ἐπαύξησις τῶν μελῶν καὶ ἡ ἐξέγερσις τοῦ ὑπὲρ αὐτῆς ἐνδιαφέροντος παρὰ πάσαις ταῖς τάξεσι τῆς καθ' ἡμᾶς κοινωνίας. Τὴν σχετικῶς οὐχὶ εὐάρεστον θέσιν τῆς Ἐταιρίας ἀναθεωρῶν ἐν τῇ Γενικῇ Συνελεύσει τῆς 2 Ἀπριλίου τοῦ 1872 καὶ ὁ κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο πρόεδρος τῆς Ἐταιρίας καὶ ἀνέκαθεν ὑπὲρ αὐτῆς μοχθήσας ἐρίτιμος ἰατρός κ. Σ. Μαυρογένης διε-

τύπου τὸν ἐπόμενον ὑπολογισμόν. «Ἐν τῇ πρωτευούσῃ ἡμερῶν τῇ πολυανθρώπῳ, ἔλεγεν ἐν τῇ ἀγορεύσει αὐτοῦ, βεβαίως 10,000 ἀνθρώπων ὑπάρχουσιν, ἀρκούντως εὐπορούντων, ὅπως εὐχερῶς καὶ ἀνωδύνως 10 γρ. κατὰ μῆνα εἰς τὸ Τάμειον τῆς Ἐταιρίας ῥίπτωσιν, ἐγγραφόμενοι ὡς μελῆ αὐτῆς συνεργά. Ἐὰν δὲ 10,000 ἀνθρώπων πραγματικῶς δέκα γρῶσια κατὰ μῆνα συνεισέφερον, ἡ Ἐταιρία ἤθελε ἔχει μηνιαῖον ποσὸν 100,000 γρῶσιων, τὸ ὁποῖον κατὰ μέρος ἀσφαλῶς τονιζόμενον ἤθελεν αὐξάνει ἡ ἡμέραι, καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἡ Ἐταιρία αὕτη, ἡ νῦν ταπεινὴ καὶ παραβλεπομένη, σχετιζομένη μεθ' ὅλων τῶν συντεχνιῶν καὶ τῶν τῆς ἐργασίας ὑπουργείων, ἤθελεν ἅπανσι τοῖς δεομένοις καὶ χρημάτων ποσὰ σημαντικὰ καὶ ἐργασίαν ἄφθονον καὶ ἐνδελεχῆ παρέχειν, δύνασθαι καὶ ἐργαστάσια ἀνορθῶναι καὶ τεχνεῖα καὶ πολυτεχνεῖα ἀνεργεῖν, τοῦ χρόνου προϊόντος, καὶ παιδας ὄργανους, νῦν οὖς τὰς ἀγνίας ἔρμαιον τῆς κκοθηείας γινομένους, πρὸς ἐργασίαν προσφόρως τρέφειν, καὶ ἀνατρέφειν, καὶ ἀγαθοὺς πολίτας ἀποκαθιστᾶν, καὶ μυρία ὅσα τάχα καπορθῶναι πρὸς ὄφελος καὶ ἀληθῆ ἐξευγενισμόν τῆς ἀνθρωπότητος».

Ταῦτα πάντα, δυνάμεθα ἡμεῖς νὰ προσθέσωμεν, γενήσονται ἐὰν τὴν «Φιλέργον Ἐταιρίαν», σωματεῖον ἀναγόμενον ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτοῦ εἰς τὸν κλάδον τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας, ἐνστερισθῶσι καὶ περιθάψωσιν αἱ ἐμπορικαὶ καὶ τραπεζιτικαὶ τάξεις τοῦ μεγάλου τούτου ἐμπορικοῦ κέντρου, αἱ μόναι δυνάμεναι νὰ καταστήσωσιν αὐτὴν κατὰ στήμα ἄξιον τῆς μεγάλης αὐτοῦ ἀποστολῆς. Ἡ «Φιλέργον Ἐταιρία» δέον νὰ κατασταθῇ «Τράπεζα τῶν Φιλέργων» ἡ θέσις αὐτῆς δὲν εἶναι ἐν Σταυροδρομίῳ, ἀλλ' ἐν Γαλατᾷ. Ὅπόταν δὲ ἴδωμεν ἀνιδρῶμενον παρὰ τοῖς μεγάρους τοῦ Κερδίου Ἐρμού καὶ τοιαύτην φιλανθρωπικὴν τράπεζαν, προστάτιδα ἔχουσαν τὴν Ἐργάνην Ἀθηνᾶν, δυνήσομεθα νὰ διακηρύξωμεν ὅτι ἡ ἀληθὴς πρόοδος ἔρριψε

βαθύτατα τὰς ρίζας αὐτῆς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ κοινωνίᾳ· τὴν ἐλπίδα ταύτην δικαιούμεθα νὰ διατρέφωμεν ἐρειδόμενοι ἐπὶ τῶν συμπαθειῶν, ὧν ἀπολαύει ἡ Ἐταιρία παρά τοῖς εὐσφρίθμοις μὲν, ἀλλ' ἰσχυροῖς φίλοις καὶ προστάταις αὐτῆς, ἡ ἐλπίς δὲ περὶ αἰσιωτέρου μέλλοντος ἄς ἐνθαρρύνῃ πάντας τοὺς φιλανθρώπους ἐταίρους ἐν τῷ δυσχερεῖ ἀγῶνι ὃν ἀνέλαβον ὑπὲρ τῆς ἐργατικῆς τάξεως τοῦ λαοῦ.

Μετὰ τὸν Γενικὸν Γραμματέα ὁ Ταμίας τῆς Ἐταιρίας κ. Π. Πορτοκάλλης ὑπέβαλε τῇ Συνελεύσει τὸν περαιτέρω παρατιθέμενον Ἰσολογισμὸν τῆς Ἐταιρίας καὶ τὸν πίνακα τῆς ἐνεργητικῆς καὶ παθητικῆς αὐτῆς καταστάσεως, συνοδεύσας ταῦτα μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων προφορικῶν διασαφίσεων.

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος κ. Β. Σαρακιώτης ἐπερωτᾷ τὰ παρόντα μέλη τῆς Ἐταιρίας, ἐὰν ἔχωσι νὰ διατυπώσωσι παρατήρησιν τινα ἢ πρότασιν σχετιζομένην πρὸς τὰς ἐκτεθείσας πράξεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἢ πρὸς τὴν πορείαν ἐν γένει τῆς Ἐταιρίας. Μηδενὸς δὲ λαβόντος τὸν λόγον, ὁ Πρόεδρος προσκαλεῖ τὴν Συνέλευσιν ἵνα προβῇ εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ διὰ τὸ ἐπιὸν ἔτος Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Γενομένης δὲ μυστικῆς ψηφοφορίας, κατὰ τὸν Κανονισμὸν, ἐξελέγησαν μέλη αὐτοῦ οἱ ἐπόμενοι :

Κ. ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ	<i>Πρόεδρος</i>
Π. ΠΟΡΤΟΚΑΛΛΗΣ	<i>Ἀντιπρόεδρος</i>
Α. Α. ΙΣΜΥΡΙΑΝΣ*	<i>Γεν. Γραμματεὺς</i>

(*) Τοῦ κ. Α. Ἰσχυρίδου, ὅστις ἐξελέγη ἀπὸν ἐκ τῆς Συνελεύσεως, δηλώσας μετὰ ταῦτα δι' ἐπιστολῆς του ὅτι, ἕνεκα ἰδιαίτερον ἀσχολιῶν του, ἀδυνατεῖ ν' ἀποδεχθῇ τὰ ἀνατεθέντα

Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

Δ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΑΝΗΣ

Β. ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ

Π. ΒΑΣΣΑ ΕΦΕΝΔΗΣ

DIKRAN EFFENDI YOUSOUFIAN

AUG. DE CASTRO

MEHMET NOURI BEHS

Εἰδ. Γραμματεὺς

Λογιστής

Σύμβουλοι.

Μετὰ τὴν ἐκλογὴν ταύτην ἡ Συνέλευσις κατήρτισε τριμελῆ ἐξελεγκτικὴν ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν κ. κ. Ν. Καρᾶ, Α. Ζαλάππα καὶ Κλεάνθους Ζήνωνος, ὅπως ἐξελέγξασα τὰ βιβλία, τοὺς ἀπολογισμοὺς καὶ τὰ σχετικὰ ἔγγραφα ὑποβάλλῃ τῇ Ἐταιρίᾳ ἔκθεσιν περὶ τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ λήξαντος ἔτους.

Ἐπὶ τέλος, ἡ Συνέλευσις, τῇ προτάσει τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐταιρίας κ. Σ. Μαυρογένους, ἐξέφρασε τὰς εὐχαριστίας αὐτῆς τῷ ἀποχωροῦντι Διοικητικῷ Συμβουλίῳ ἐπὶ τοῖς ἐκτεθείσιν εὐάρεστοις ἀποτελέσμασι καὶ ταῖς καταβληθείσαις προσπάθειαις πρὸς ἐπαύξησιν τῶν τῆς Ἐταιρίας τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων προσόδων. Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξε τὴν λήξιν τῆς συνεδριασεως. Ἐπὶ τούτοις συνετάχθη τὸ παρὸν πρακτικὸν ὅπερ ἐπιψηφισθὲν ὑπεγράφη ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Εἰδικοῦ Γραμματέως.

αὐτῷ καθήκοντα, Γενικὸς Γραμματεὺς ἐξελέχθη αὖθις ἐν μεταγενεστέρᾳ γενικῇ Συνελεύσει: ὁ κ. Ι. Δ. Τανταλίδης, Εἰδικὸς δὲ Γραμματεὺς ὁ κ. Ἐμμ. Ἀλευρόπουλος.

ΦΙΛΕΡΓΟΣ

Συνοπτική έκθεσις τῶν Ληψοδοσιῶν τῆς

Υπόλοιπον προηγηθείσης περιόδου	Γρ.	8074 50
Είσπραξις τακτικῶν συνδρομῶν	»	32908
» χρεωλυσιῶν	»	25620
Ἐξαργύρωσις 24 κουπονίων μετοχῶν Σιδηροδρόμων Ῥωμυλίας	»	624
Παρά τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ χοροῦ ληφθέντα	»	14700
Παρά τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ χοροῦ ληφθέντα	»	2500
	Γρ.	<u>84426 50</u>

Ἐνεργητικὸν Αὐτῆς

Χρεωστούμενα ἐκ δανείων	Γρ.	142719 50
Διπλότυπα πρὸς εἰσπραξιν	»	16580
» σαθρά	»	4840
Μία ὁμολογία αὐλική	»	1000
Μετ. 30 τῆς Société Générale διὰ γρ.	»	45078
» 30 » » » » »	»	43937
» 12 τῶν Σιδηροδρόμ. Ῥωμυλίας	»	10000
Μετρητὰ ἐν τῷ Ταμείῳ	»	6223
	Γρ.	<u>270377 50</u>

ΕΤΑΙΡΙΑ

κατὰ τὴν περίοδον τοῦ 1873—1874.

Δάνεια εἰς διαφόρους	Γρ.	58000
Ἐνοίκιον	»	2000
Μισθοὶ εἰσπρακτόρων	»	9200
Διάφορα ἔξοδα	»	7568 50
Ζημίαι νομίσματος	»	1435
Υπόλοιπον ἐν τῷ Ταμείῳ	»	6223
	Γρ.	<u>84426 50</u>

κατὰ τὴν 18 Μαΐου 1874.

Κεφάλαιά τῆς ὡς ἄντικρυς	Γρ.	270377 50
	Γρ.	<u>270377 50</u>

Ὁ Ταμίας

Π. ΠΟΡΤΟΚΑΛΛΗΣ.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.

Ἀξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Οἱ ὑποφαινόμενοι ἐκλεχθέντες κατὰ τὸν Κανονισμόν παρὰ τῆς Ἑταιρίας, ὅπως ἐπιθεωρήσωμεν τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ ταμείου αὐτῆς, ἀγγέλλομεν ὑμῖν ὅτι ἐκπληρώσαντες τὴν ἐντολὴν ταύτην, εὐρομεν αὐτοὺς τακτικούς καὶ μηδὲν ἔλλιπές ἔχοντας.

Ἀπονέμοντες τὸν δίκαιον ἔπαινον τῷ Ταμίᾳ κ. Π. Πορτοκάλλῃ, διὰ τὴν εὐταξίαν μεθ' ἧς τὰ βιβλία τῆς Ἑταιρίας κρατεῖ, ἐπιλαμβανόμεθα τῆς περιστάσεως ὅπως ἐκφράσωμεν ὑμῖν τὴν μεγίστην τιμὴν καὶ ὑπόληψιν ἡμῶν.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 16 Ἰουλίου 1874.

Οἱ Ἐλεγκταὶ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΣ.
Ζ. ΚΑΛΕΛΘΗΣ.
ΑΝΔΡΕΑΣ ΖΑΛΑΠΠΑΣ.

ΜΕΛΗ ΤΑΚΤΙΚΑ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1873—74.

ABIMAN ABRAAM
ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΑΝΟΣ ΔΗΜ.
ΑΛΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΑΛΕΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΜΑΝΟΥΗΛ
AMIALE LOUIS
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ ΠΑΡΑΣΚ.
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ ΙΩΑΚΕΙΜ
ΑΛΘΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤ.
ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΧΑΡΦΑΛΑΜΠΗΣ
ΑΠΕΡΗΣ ΠΑΥΛΟΣ
ΑΡΙΣΤΑΡΧΗΣ ΣΤ. Μ. Α.
ΑΡΙΣΤΑΡΧΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΑΡΧΙΓΕΝΟΥΣ ΕΛΕΝΗ
AZNAVOUR SERAPHEM
AZNAVOUR GEORGES
AZIZ BEY D^r
AZARIAN ANTOINE
ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΥ ΤΑΡΑΣΙΑ
ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ
ΑΛΗ ΡΙΖΑ ΒΕΝΣ
AINÉ BERTIN

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ ΑΡΙΑΔΗΗ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ
ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ ΣΥΜΕΩΝ
ΑΞΕΛΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
ΑΡΙΣΤΑΡΧΗΣ Μ. ΠΡΙΓΚΗΦ
ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΥ ΜΕΛΕΚΑ
ΑΡΙΣΤΑΡΧΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΑΦΘΟΝΙΑΔΗΣ ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΑΡΧ.
ΑΠΟΣΤΟΛΙΑΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΘΑΛΗΣ

ΒΑΣΣΑΜΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΒΑΣΣΑΜΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΗΣ
BAROZZI PIERRE
BARBAGALLO ANTOINE
ΒΑΣΙΑΔΗΣ ΠΡΟΚΑΗΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ
BAURAND EDOUARD
ΒΕΛΙΣΑΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΒΕΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΜΙΧΑΗΛ

VENEZIANNI A. E.
 ΒΛΑΣΤΑΡΗΣ ΕΜΜ.
 ΒΟΥΤΥΡΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
 BORDEANO NICOLAS
 BOGHOS MOURADOGLOU
 ΒΡΑΤΣΟΓΛΟΥΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
 ΒΡΕΤΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
 ΒΑΛΛΙΑΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
 ΒΑΡΘΕΛΕΜΗΣ ΠΕΤΡΟΣ
 —
 ΓΑΛΑΤΗΣ
 ΓΙΑΝΝΑΡΟΣ ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ
 ΓΕΝΙΔΟΥΝΙΑΣ ΜΑΡΚΟΣ
 ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
 ΓΕΩΡΓΙΑΝΤΑΣ Γ.
 ΓΙΟΒΑΝΟΓΛΟΥ HAZAROS
 ΓΚΙΝΑΚΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
 ΓΚΙΩΝ ΙΩΑΝΝΗΣ
 ΓΟΜΒΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
 GRUN I. B.
 ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
 GIULDANI ANTOINE

DAQUD D^r
 DE CASTRO Mme M.
 DE CASTRO EMMΑ
 DE CASTRO AUGUSTE
 DE CASTRO ABRAHAM D^r.
 DE CASTRO JULES
 DE CASTRO NESSIM
 ΔΕΛΙΑΔΗΣ ΣΤΑΜ.
 ΔΙΑΔΕΓΜΕΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
 DICRAN EFFENDI
 ΔΟΡΙΖΑΣ ΜΙΧΑΗΛ
 DURAND EMILE
 ΔΖΕΜΑΔ ΒΕΝΗΣ
 ΔΖΕΜΑΔ ΕΦΕΝΤΗΣ
 ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ Γ.

ΕΞΑΚΟΥΣΤΟΣ Α.
 ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΙΑΔΗΣ ΙΑΚΩΒΟΣ
 ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ Α. Ε.

—
 ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΔΟΜΝΑ
 ΖΩΓΛΟΠΙΑΔΗΣ ΚΩΝΣΤ.
 ΖΩΤΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ
 ΖΑΛΑΠΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
 ΣΗΥΡΙΑΔΗΣ ΚΥΡΟΣ
 ΖΑΛΑΠΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
 ΖΑΡΙΦΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
 ΖΑΡΙΦΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ
 ΖΑΧΑΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ
 ΖΕΡΑΕΝΤΗΣ ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ
 ΖΙΣΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
 ZIRCY ANDRÉ
 ZIRCY JEAN
 ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΕΦΕΝ.

—
 ΗΛΙΑΔΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ
 ΗΛΙΤΣΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ
 ΗΡΩΙΔΗΣ ΠΑΥΛΟΣ

—
 ΘΕΟΧΑΡΙΑΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
 ΘΩΜΑΙΑΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

—
 ΙΣΑΑΚ ΤΟΠΟΥΖ
 ΙΣΜΥΡΙΑΔΗΣ ΑΔΕΞΑΝΔΡΟΣ
 ΙΣΜΥΡΙΑΔΗΣ ΘΙΑΕΜΑΧΟΣ
 ΙΣΜΥΡΙΑΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
 ΙΩΑΝΝΙΑΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

—
 ΚΑΔΡΗ ΒΕΝΗΣ
 ΚΑΛΛΙΑΔΗΣ ΚΩΝΣΤ.
 ΚΑΛΛΙΑΔΗΣ ΔΗΜ.
 ΚΑΛΛΙΑΔΗΣ ΚΛΕΑΝΘΗΣ
 ΚΑΜΑΡΑΣ ΠΕΤΡΟΣ
 ΚΑΠΕΤΑΝΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
 ΚΑΝΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤ.
 ΚΑΝΑΚΗΣ ΑΘΑΝ.

CAPORAL ALFRED
 ΚΑΠΗΣ ΣΗΥΡΙΑΩΝ
 ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗΣ ΑΔ. ΕΦΕΝ.
 ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗΣ Κ. ΙΑΤΡΟΣ
 ΚΑΡΑΠΑΝΟΥ ΜΑΡΙΑ
 ΚΑΡΑΠΑΝΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤ.
 CAMALIKIAN G.
 ΚΑΡΑΣ ΝΙΚΟΛ.
 ΚΑΡΓΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
 ΚΕΣΣΑΝΑΗΣ ΘΙΑΕΜΑΧΟΣ
 ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΣ ΒΕΝΗΣ
 ΚΟΜΝΗΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
 CONSTANT EFFENDI
 CORASSANDI M. D^r
 ΚΟΣΣΟΥΔΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
 COUYOUMBJIAN PIERRE
 ΚΟΥΓΙΟΥΜΤΖΟΓΛΟΥΣ ΣΑΒ.
 ΚΑΣΤΡΙΝΟΣ ΙΩ.
 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΑΔΗΣ ΜΑΡΚΗΣ
 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΑΔΗΣ ΕΛΕΥΘ.
 ΚΑΡΑΠΑΝΟΣ Γ.
 ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΟΣ ΜΙΑΤ.

—
 ΛΗΒΡΙΩΤΗΣ Γ.
 ΛΑΖΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜ.
 ΛΑΖΟΠΟΥΛΟΣ Γ.
 ΛΑΜΠΙΚΗΣ ΣΤ.
 ΛΑΜΠΡΙΝΟΣ ΑΔΕΞ.
 LEBIB EFFENDI
 LEVAL EFFENDI
 ΛΙΑΜΠΕΝΗΣ ΙΩ.

—
 ΜΑΚΡΙΑΔΗΣ ΙΩ.
 ΜΕΙΜΑΡΙΑΔΗΣ ΠΕΤΡΟΣ
 ΜΟΥΡΑΤ ΜΟΥΣΤΑΦΑ
 ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΙΩΣΗΦ
 ΜΑΓΓΙΑΣ ΑΓΓΕΛΗΣ
 ΜΑΓΓΟΣ ΔΗΜ.
 ΜΑΡΩΡΑΣ ΣΟΦΟΚΛΗΣ
 ΜΑΥΡΟΚΟΡΑΑΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΣ

ΜΑΡΣΑΝ ΠΟΛΥΒΙΟΣ
 ΜΑΡΣΑΝ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ
 ΜΑΥΡΟΓΕΝΗΣ ΣΗΥΡΙΑΩΝ
 ΜΑΥΡΟΓΕΝΗΣ ΑΔΕΞ.
 MAURICE MIR
 ΜΕΓΑΣ ΣΑΚΕΛΑΡΙΟΣ ΣΗ.
 MEHEMET SAID
 ΜΙΣΑΗΛΙΑΔΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΝΟΣ
 MIL SILVIN
 MONGERI D^r
 ΜΟΥΣΙΑΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
 MEHMED EMIN BEY

—
 ΝΙΚΟΛΑΙΑΔΗΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ
 ΝΙΚΟΛΑΙΑΔΗΣ ΠΟΛΥΧΡ.
 ΝΙΚΟΛΑΙΑΔΗΣ ΚΩΝΣΤ.
 ΝΙΚΟΛΑΙΑΔΗΣ ΙΩ.
 ΝΙΚΟΛΑΕΣΣΗΣ Ν. Δ.
 ΝΙΚΟΛΑΙΑΔΗΣ ΛΑΚΙΒ.
 NOURI BEY

—
 ΟΙΚΙΑΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
 ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ
 ΟΝΟΥ Mme
 OGLEDICH ERNEST

—
 ΠΡΩΣΣΙΑΔΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
 ΠΑΛΑΙΟΔΟΓΟΣ ΑΔΕΞ.
 ΠΑΜΦΙΛΟΥ ΔΙΟΝ. ΑΡΧ.
 ΠΑΝΩΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤ.
 ΠΑΠΑΡΟΥΣΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
 ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΠΑΛΑΤΩΝ
 ΠΑΣΗΛΑΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
 ΠΑΣΗΛΑΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
 PASCO VASSA EFFENDI
 ΠΕΝΤΖΙΑΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤ.
 ΠΕΤΡΙΑΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤ.
 ΠΟΡΤΟΚΑΛΗΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ
 ΠΡΟΘΑΟΣ ΑΔΕΞΗ ΤΕΚΤ.

ΗΛΙΑΤΥΣ ΙΑΒΡΙΩΝ ΑΡΧΙΜ.	ΣΤΟΑΝΕΣΚΟΣ ΕΜΜ.
—	ΣΧΙΝΑΣ ΑΛΕΞ. ΙΑΤΡΟΣ
ΡΕΒΕΛΑΚΗΣ Δ.	—
REFIK ALI BEY	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΗΣ ΔΗΜ.
RICHARD EDOUARD	ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΡΑΛΛΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ	ΤΣΑΠΑΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤ.
ΡΑΛΛΗΣ ΣΤ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΤΙΓΚΙΡΟΓΛΟΥΣ ΙΩΣΗΦ
—	—
SEMSI BEY	UNION D'ORIENT A. TEKT.
ΣΑΓΡΑΝΤΗΣ Γ.	—
SALIH BEY	FLORIO CASIMIR
ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	FLORIO EDOUARD
ΣΑΡΑΚΙΩΤΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑ	ΦΟΥΝΤΟΥΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΣΑΡΔΙΝΣΚΗΣ Ν.	ΦΩΤΙΑΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΣΑΡΔΙΝΣΚΗΣ Δ. Φ.	—
ΣΑΡΑΦΟΓΛΟΥΣ ΤΡΥΦΩΝ	HOURSID-ZADÉ RIFAT BEY
ΣΕΜΕΛΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΑΙΚΑΤ.
SEBAH PASCAL	ΧΑΣΙΩΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
SCHAPIRA	ΧΑΔΟΥΜΟΓΛΟΥΣ Μ.
SERVERIAN NISSIAN	HEKIM OHANÉS
ΣΕΒΑΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡ.	HELMAN
ΣΙΜΩΝΙΔΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ	HERAL PIERRE
SINAPIAN GASPARD	ΧΡΥΣΟΒΕΛΩΝΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ
ΣΚΑΛΙΕΡΗΣ ΚΑΛΕΑΝΘΗΣ	ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝ.
ΣΚΟΥΛΟΥΔΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ	ΗΑΥΑ JEAN
ΣΟΥΒΑΤΖΟΓΛΟΥΣ ΓΕΩΡ.	—
ΣΟΥΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΨΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤ.
ΣΟΥΛΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΨΥΧΑΡΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ
ΣΟΥΛΙΔΟΥ ΔΟΜΝΑ Θ.	ΨΩΜΙΑΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΣΟΦΙΑΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	

